

Eindrapport Integriteitsonderzoek naar de handelwijze van burgemeester Heijmans en raadslid Kadra van de gemeente Weert

Laurens Vellekoop, Ronald van der Mark, Fabiënne Röben

Openbaar

28 mei 2020

Eindrapport

Integriteitsonderzoek naar de handelwijze van burgemeester Heijmans en raadslid Kadra van de gemeente Weert

Laurens Vellekoop, Ronald van der Mark, Fabienne Röben

28 mei 2020

Berenschot

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding voor en doel van het onderzoek	4
1.2 Vraagstelling	4
1.3 Onderzoekswerkzaamheden	5
1.4 Leeswijzer	6
2. De handelwijze van de burgemeester bij de COA-gelden	8
2.1 Toekenning COA-gelden algemene beschrijving en de rol van de burgemeester	8
2.2 De handelwijze van de burgemeester bij projecten gefinancierd met COA-gelden	11
2.3 De handelwijze van de burgemeester bij toekenning gelden aan de stichting	20
3. De relatie van de burgemeester met het bedrijf Horne Quartier	24
3.1 Stichting Horne Quartier	24
3.2 Contacten tussen de heer Heijmans en HQ over de Stichting The International Award for Young People	24
3.3 Overige contacten tussen de burgemeester en de bestuurder van Horne Quartier	25
3.4 Analyse en beoordeling handelwijze van de burgemeester	26
4. De handelwijze van mevrouw Kadra en de rol van de burgemeester	27
5. Conclusies en aanbevelingen	29
5.1 Conclusies	29
5.2 Aanbevelingen	33
Bijlage 1. Normenkader	36

1. Inleiding

1.1 Aanleiding voor en doel van het onderzoek

Op 11 januari 2020 en in de dagen daarna verschenen in De Limburger diverse artikelen waarin de integriteit van burgemeester Heijmans in twijfel wordt getrokken en waarin ook een raadslid wordt genoemd. Naar aanleiding daarvan is door de gemeenteraad van Weert besloten tot een extern onderzoek door een onafhankelijk bureau. De raad heeft Berenschot gevraagd dit onderzoek uit te voeren. Doel van het onderzoek is te komen tot waarheidsvinding en een objectieve, feitelijke oordeelsvorming, die recht doet aan betrokkenen.

1.2 Vraagstelling

De onderzoeksopdracht zoals vastgesteld door de raad luidt als volgt:

Onderzoek (1) in hoeverre de burgemeester (tevens voorzitter bij de Stichting International Award for Young People) bij de toekenning van subsidies aan de Stichting en eventueel andere organisaties, in zijn relatie tot Horne Quartier en in zijn relatie tot het raadslid Kadra (tevens werkzaam bij de Stichting) heeft gehandeld in overeenstemming met wet- en regelgeving, gedragscodes, etc.

Onderzoek (2) in hoeverre het raadslid Kadra, tevens medewerker bij de Stichting waar de burgemeester voorzitter van is, heeft gehandeld in overeenstemming met wet- en regelgeving, gedragscodes, etc.

Kom (3) tot aanbevelingen ten aanzien van de omgang met private belangen door bestuurders en politici in relatie met hun publieke belangen teneinde (de schijn van) belangenverstremgeling te voorkomen.

De opdracht is vervolgens uitgewerkt in de volgende onderzoeksvragen:

1. *Subsidietoekenning aan de Stichting International Award for Young People (hierna: de Stichting) en andere organisaties door de burgemeester.*

Relevante deelvragen zijn:

- Hoe is het subsidieproces met de Stichting, en eventueel andere organisaties, verlopen? Wat was de rol van de burgemeester daarin (formeel/informeel)?
- Was de burgemeester (formeel) bevoegd de subsidie(s) te verstrekken?
- Is hier sprake van (de schijn van) belangenverstremgeling?
- Is hier gehandeld in strijd met wet- en regelgeving op het gebied van integriteit?

2. *Signalen die betrekking hebben op de relatie tussen de burgemeester en het bedrijf Horne Quartier (hierna: HQ).*

Relevante deelvragen zijn:

- Wat is de relatie tussen de burgemeester en HQ? En wat is zijn persoonlijke relatie met HQ¹?
- Heeft de burgemeester een rol gespeeld bij de werving van HQ als sponsor voor de Stichting?
- Zijn er banden/relaties tussen HQ en 'de gemeente'? En zo ja, wat is de aard daarvan?
- Wat was de betrokkenheid van de burgemeester bij de relaties tussen HQ en de gemeente Weert?
- Is hier sprake van (de schijn van) belangenverstremgeling?
- Is hier gehandeld in strijd met wet- en regelgeving op het gebied van integriteit?

¹ In dit kader is gevraagd specifiek aandacht te geven aan de deelname van de heer Heijmans en een van de eigenaren van HQ aan een golftoernooi, een bezoek aan de voetbalwedstrijd PSV-Ajax en een bezoek aan de F1 races te Francorchamps.

3. Signalen die betrekking hebben op de relatie tussen de burgemeester en het raadslid Kadra, tevens werkzaam bij de Stichting.

Relevante deelvragen zijn:

- Is de burgemeester op enige wijze betrokken geweest bij de aanstelling van het raadslid bij de Stichting? En zo ja, waaruit bestond deze betrokkenheid?
- Is de burgemeester en/of het raadslid transparant geweest binnen het college en richting de gemeenteraad over de werkzaamheden van het raadslid voor de Stichting?
- Maakte het raadslid onderdeel uit van de (her)benoemingscommissie van de burgemeester? Was zij destijds werkzaam voor de Stichting of had zij zicht op een functie bij de Stichting? En zijn de burgemeester en/of het raadslid hierover transparant geweest richting de gemeenteraad?
- Wat is de portefeuille van het raadslid? En in welke verhouding staat zij tot de burgemeester binnen de raad?
- Is hier door de burgemeester en/of het raadslid gehandeld in strijd met wet- of regelgeving op het gebied van integriteit?

1.3 Onderzoekswerkzaamheden

In het kader van het onderzoek hebben we de volgende activiteiten uitgevoerd.

Fase 1 - Opstart

Startgesprek

Het onderzoek is gestart met een kennismakingsgesprek met de begeleidingscommissie. Tijdens dit startgesprek hebben de onderzoekers van Berenschot kennisgemaakt met de begeleidingscommissie, zijn de laatste ontwikkelingen doorgesproken evenals het plan van aanpak en zijn er afspraken gemaakt voor het vervolg. Er is afgesproken dat de begeleidingscommissie uitsluitend in procesmatige zin bij het onderzoek wordt betrokken.

Normenkader en onderzoeksprotocol

Voorafgaand aan het startgesprek heeft de begeleidingscommissie een concept onderzoeksprotocol van ons ontvangen. Het onderzoeksprotocol bevat regels omtrent vertrouwelijkheid en omgang met informatie door Berenschot. Dit protocol wordt voorafgaand aan een interview verzonden aan de geïnterviewde, opdat deze weet wat met door hem of haar verstrekte informatie wordt gedaan. Dit onderzoeksprotocol is tijdens het startgesprek besproken met de begeleidingscommissie en vervolgens definitief gemaakt.

Het normenkader is gebaseerd op de gedragscodes integriteit (uit 2003 en 2017), de gemeentewet, Algemene wet bestuursrecht (algemene beginselen van behoorlijk bestuur) en normen met betrekking tot bevoegdheden (Awb subsidiebepalingen, Algemene Subsidieverordening gemeente Weert, Mandatenregeling gemeente Weert). De feiten en omstandigheden worden gewogen ten opzichte van deze regelgeving op het moment dat de feiten en omstandigheden hebben plaatsgevonden. Een concept normenkader is door ons voorgelegd aan de begeleidingscommissie voor commentaar. Het definitieve normenkader is opgenomen in de rapportage.

Verzamelen relevante documenten

In deze fase zijn wij op zoek gegaan naar relevante documenten bijvoorbeeld over de subsidieverlening van de gemeente aan de Stichting, over eventuele andere contacten van deze organisatie met de gemeente, over de relatie van HQ met de gemeente en in het bijzonder met de dossiers Kazerneterrein en De Lichtenberg. De gemeente heeft ons het dossier van de COA-gelden ter beschikking gesteld. Mede op basis van de documenten hebben wij een overzicht opgesteld van relevante actoren (zoals bestuurders, ambtenaren en betrokkenen) die

konden worden geïnterviewd. Uiteraard hebben wij ook openbare informatie verzameld over bijvoorbeeld de Stichting en HQ.

Fase 2 Onderzoek

Documentenonderzoek

Alle verzamelde documentatie hebben wij bestudeerd en geordend naar de verschillende onderzoeksvragen. Op ons verzoek hebben wij na het tekenen van een geheimhoudingsverklaring die delen van de vertrouwelijke collegeverslagen mogen inzien, die betrekking hadden op het onderzoeksonderwerp. Mede op basis van de analyse van documenten, hebben wij gespreksleidraden opgesteld voor de interviews.

Interviews

Door Berenschot zijn 15 interviews afgenomen en er is één schriftelijke vragenlijst verstuurd. We hebben twee gesprekken gevoerd met burgemeester Heijmans, een gesprek met het raadslid Kadra, een gesprek met een vertegenwoordiger van HQ, gesprekken met drie wethouders, een oud-wethouder, twee oud-gemeentesecretarissen en enkele betrokken (ex) ambtenaren. Ook hebben we een ingevulde (schriftelijke) vragenlijst ontvangen van een vertegenwoordiger van het bestuur van de Stichting International Award for Young People. Alle voor een interview uitgenodigde personen hebben meegewerkt.

Procedure en verslaglegging interviews

De gesprekken hebben in beslotenheid plaatsgevonden en zijn met twee onderzoekers van Berenschot gevoerd. De verslagen van de interviews zijn ter wederhoor teruggelegd bij de respondenten waarna deze door Berenschot zijn vastgesteld en toegevoegd aan het onderzoeksdossier. Alle verslagen van alle respondenten zijn door hen goedgekeurd.

Verificatiegesprekken

Naar aanleiding van de eerste gespreksronde en de bestudering van documentatie was het noodzakelijk bij enkele personen een aantal aanvullende telefonische gesprekken te voeren of schriftelijke vragen te stellen ter verdieping.

Bijeenkomst begeleidingscommissie

In de loop van deze fase heeft er een bijeenkomst plaatsgevonden met de begeleidingscommissie. Tijdens deze bijeenkomst hebben we de begeleidingscommissie op de hoogte gesteld over de voortgang. Daarnaast hebben we een gezamenlijke doorkijk gemaakt richting fase 3 (analyse en rapportage) van het onderzoek.

Fase 3 Analyse en rapportage

Wederhoor

Aan de hand van de documentstudie en interviews is alle informatie in samenhang geanalyseerd en hebben wij een conceptrapport opgesteld. Delen van dit rapport met betrekking tot die personen, zijn vervolgens onder geheimhouding aan burgemeester Heijmans en raadslid Kadra voorgelegd voor feitelijke wederhoor. Beiden hebben hierop gereageerd. Naar aanleiding hiervan is op een aantal punten de tekst aangepast. Tevens zijn enkele feiten over de met COA gelden ondersteunde projecten gecheckt bij de ambtelijke organisatie. Vervolgens is het concept rapport voorgelegd aan de begeleidingscommissie. Daarna is het definitieve rapport opgeleverd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk twee wordt de handelwijze van burgemeester Heijmans bij de COA-gelden beschreven. Daarin staat een algemene beschrijving van de toekenning van de COA-gelden, een beschrijving van de handelwijze van de

burgemeester bij projecten gefinancierd met de COA-gelden en een beschrijving van de handelwijze van de burgemeester bij de toekenning van gelden aan de Stichting. In hoofdstuk drie wordt de relatie beschreven van de burgemeester met HQ en in hoofdstuk vier de relatie van de burgemeester met raadslid Kadra. Tenslotte volgen in het laatste hoofdstuk de conclusies en aanbevelingen ten aanzien van de omgang met private belangen door bestuurders en politici in relatie met hun publieke belangen teneinde (de schijn van) belangenverstremgeling te voorkomen.

2. De handelwijze van de burgemeester bij de COA-gelden

2.1 Toekenning COA-gelden algemene beschrijving en de rol van de burgemeester

In deze paragraaf wordt een beschrijving gegeven van de COA-gelden. Aan bod komt wat de COA-gelden zijn, op welke wijze deze in de begroting zijn verwerkt, waaraan de gelden worden besteed en hoe hier verantwoording over wordt afgelegd. De paragraaf wordt afgerond met een analyse en beoordeling.

2.1.1 De COA-gelden

In de gemeente Weert is een opvangcentrum voor asielzoekers gevestigd. Daarom ontvangt de gemeente jaarlijks een decentralisatie-uitkering op grond van het Faciliteitenbesluit/Bestuursovereenkomst opvang asielzoekers van het Ministerie van Justitie. De hoogte van deze uitkering wordt bepaald op basis van het aantal bewoners van het opvangcentrum dat bij de gemeente ingeschreven staat. Dit jaarlijks toekomende bedrag wordt als decentralisatie-uitkering door het Ministerie van Binnenlandse Zaken in één keer beschikbaar gesteld. Vanuit het Rijk worden geen voorwaarden gesteld waaraan het geld dient te worden besteed. Dat is aan de gemeente. Over de besteding van het geld hoeft richting het Ministerie van Binnenlandse Zaken geen verantwoording te worden afgelegd. De decentralisatie-uitkering wordt in de wandelgangen de COA-gelden genoemd.

2.1.2 Begroting COA-gelden

De gemeente ontvangt deze uitkering vanaf 2015. Onderstaande tabel geeft inzicht in de jaarlijkse hoogte van de uitkering en uitgaven. De hoogte van de uitkering schommelt rond de 250.000 euro per jaar. In de gemeentebegroting en rekening is bovengenoemde uitkering in 2015 opgenomen onder Programma 5 'Financiën, Algemene lasten en baten'. Vanaf 2016 is een nieuwe programma in het leven geroepen genaamd: 'Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien' (programma 6) en zijn de inkomsten onder dit programma opgenomen.

	Hoogte van de uitkering	Uitgaven
2015	€ 91.364	-
2016	€ 358.752	€ 172.164
2017	€ 250.603	€ 273.319
2018	€ 297.783	€ 378.000
2019	€ 227.800	€ 115.759

2.1.3 Uitgave COA-gelden

De uitgaven variëren van ruim 100.000 euro in 2019 tot ruim 370.000 euro in 2018 (zie bovenstaande tabel). De besteding van de gelden kunnen grofweg als volgt worden ingedeeld:

- *Inzet van medewerkers* van de gemeente en externen mede in relatie tot het AZC en/of stathouders/vluchtelingen. Voorbeelden hiervan zijn salariskosten voor de leden van het kernteam AZC, medewerkers bij publiekszaken, onderwijszaken, tolkdiensten en juridische advisering. Dit is met name in de eerste twee jaren de grootste post.
- *Specifieke projecten* mede in relatie tot het AZC en/of stathouders/vluchtelingen. Deze projecten worden in de volgende paragrafen behandeld. Het gaat hierbij om 17 projecten. In 2016 en 2017 gaat het om een enkel project. De meeste projecten zijn in 2018 en in iets mindere mate in 2019. Doorgaans zijn hiermee hogere bedragen gemoeid van boven de 10.000 euro tot een maximum van circa 40.000 euro.

- *Cash gelden.* Het gaat hierbij om (in)directe uitkering van cashgeld aan statushouders en asielzoekers voor levensonderhoud. Daarbij valt te denken aan geld voor eten, drinken en huur van een woning. In de meeste gevallen gaat het om bedragen onder de 1.000 euro, in ieder geval twee keer gaat het om een bedrag boven de 1.000 euro (1.400 euro en 2.100 euro onder rubricering: aangelegenheden ten behoeve van vluchtelingen).
- *Diverse uitgaven* in relatie tot het AZC en/of statushouders/vluchtelingen meestal onder de 1.000 euro zoals voor bewonersbijeenkomsten, lunches, bloemen, taarten en catering.

2.1.4 Begrotingsmutaties en verantwoording COA-gelden

Gedurende het jaar wordt de raad door het college op verschillende manieren geïnformeerd over de begroting en/of besteding van de COA-gelden²:

- In een raadsinformatiebrief gedurende het begrotingsjaar (bijvoorbeeld de Meicirculaire 2016 gemeentefonds), waarin een financiële doorkijk wordt gegeven naar het lopende en komende begrotingsjaar.
- In tussenrapportages waarin begrotingsmutaties zijn aangegeven en slotwijziging waarin de overheveling naar het nieuwe begrotingsjaar aan de orde komt.
- In de jaarrekening waarin de hoogte van de inkomsten van de decentralisatie-uitkering is aangegeven.
- De raad is vanaf half september 2015 in zogenaamde SITRAPS frequent structureel tussentijds geïnformeerd over het AZC. De SITRAPS hebben betrekking op alle aspecten van het AZC waaronder ook financiën. In de SITRAP worden de totale uitgaven van de COA-gelden aangegeven. Een enkele keer komt ook een project gefinancierd uit de COA-gelden inhoudelijk aan de orde. Er wordt echter geen verband gelegd met de COA-gelden en er wordt niet aangegeven hoeveel geld er aan is besteed. Ook worden de bestede uren door de medewerkers verantwoord die uit de COA-gelden worden betaald.
- Wanneer er in de jaren 2015 tot en met 2018 minder uitgaven zijn geweest dan volgens de decentralisatie-uitkering ontvangen, zijn er overhevelingsvoorstellen gedaan welke door de raad zijn vastgesteld/goedgekeurd.

In de meeste gevallen gaat de aan de raad verstrekte informatie uitsluitend over bedragen inzake het Faciliteitenbesluit en wordt de raad niet inhoudelijk geïnformeerd waar het geld naar toe gaat. Een uitzondering daarop vormt de slotwijziging 2017 waarin de overheveling van de inkomsten verbonden met het Faciliteitenbesluit naar 2018 wordt voorgesteld. Dit was naar aanleiding van enkele vragen die door een raadslid zijn gesteld onder andere over de besteding van de gelden in 2016. In dit document worden enkele projecten genoemd die in 2017 zijn gefinancierd en waaraan het geld in 2018 wordt besteed. Aangegeven wordt dat het budget wordt ingezet voor beveiligingskosten, gemeentelijke apparaatskosten en facilitaire kosten bij projecten zoals de Routeplanner Cultuur. Hiernaast wordt aangegeven dat initiatieven voor de doelgroep vluchtelingen worden ondersteund, zoals het project 'Start-Up' in relatie met de Stichting 'Gaan voor Goud' en het project 'Team Up' van 'War Child', 'Unicef' en 'Save the children'. Dit is tot eind 2019 het enige jaar dat een raadslid vragen heeft gesteld over de inhoudelijke besteding van de COA gelden. Eind 2018 is er ook één keer een korte discussie in de raad geweest over de overheveling van gelden naar het nieuwe jaar.

2.1.5 De COA-gelden: de portefeuillehouder

Het college is verantwoordelijk voor uitvoering van de begroting die door de raad is vastgesteld. Voor alle taakvelden in de begroting is er binnen het college een portefeuillehouder benoemd. De COA-gelden zijn in 2015 opgenomen onder het taakveld 'Financiën, Algemene lasten en baten' en van 2016 tot en met 2020 onder de post

² De in de documenten gehanteerde terminologie is niet eenduidig. Soms wordt het COA-gelden genoemd, soms uitkering op basis van het faciliteitenbesluit en soms decentralisatie-uitkering.

'Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien'. De wethouder financiën is de portefeuillehouder voor deze taakvelden.

In de praktijk was het zo dat de burgemeester de COA-gelden beheerde. Wij hebben een formeel besluit hierover niet overlegd gekregen. Er is wel een collegebesluit van 8 september 2015 over de komst van het AZC. In de aanhef daarvan wordt de burgemeester als portefeuillehouder aangeduid. In het besluit wordt echter niets gezegd over COA-gelden. Tegelijkertijd was het voor in ieder geval een deel van de collegeleden duidelijk dat de burgemeester over de COA-gelden ging. Dit was geen onderwerp van discussie binnen het college. Dat de burgemeester de COA-gelden beheerde betekende dat blijkens de overlegde documenten dat het initiatief voor uitgaven van de COA-gelden ofwel van hemzelf kwam, of via wethouders, ambtenaren of burgers bij hem terecht kwam. Als er één keer een discussie in de raad ontstaat over de overheveling van de COA-gelden naar het nieuwe jaar, beantwoordt de burgemeester de vragen. Ook uit mails van ambtenaren blijkt dat de burgemeester wordt aangesproken als portefeuillehouder van de COA-gelden.

2.1.6 Analyse en beoordeling

Wij stellen vast dat de COA-gelden vrij besteedbaar zijn door de gemeente Weert. De gemeenteraad gaat over besteding van het geld. Via de begroting geeft de raad in principe de kaders mee aan het college voor de besteding van het gemeentelijk budget. Wij stellen vast dat door de raad nooit een expliciet besluit is genomen over de inhoudelijke besteding van de COA-gelden.

Ondanks dat er binnen de begroting geen bestemming aan het geld was gegeven en de bestemming van het geld nimmer met de raad is besproken, was er binnen het college wel duidelijkheid over waar de COA-gelden aan besteed konden worden: extra personele kosten die verband houden met de komst van het AZC en voor activiteiten en projecten te gebruiken voor de integratie van statushouders/vluchtelingen. Daar is overigens nooit formeel een besluit over genomen in het college.

Voor wat betreft de inhoudelijke verantwoording van de uitgave van COA-gelden stellen wij vast dat hierover niet structureel is gerapporteerd aan het college dan wel de raad. Dit betekent dat de raad niet op voorhand heeft besloten waaraan het geld te besteden en achteraf niet inhoudelijk op de hoogte is gesteld van de besteding van de COA-gelden. Het enige waarover de raad elk jaar door het college is geïnformeerd en een besluit heeft genomen, betreft de (onder) uitputting van de besteding van de COA-gelden en de overheveling daarvan naar het nieuwe begrotingsjaar.

Over het portefeuillehouderschap heeft de burgemeester verklaard dat hij portefeuillehouder is van de COA-gelden, dat dit in het college is vastgesteld en dat hij namens het college het mandaat had om de COA-gelden te besteden. Dit mandaat ontleende hij aan het besluit van september 2015, waarin is opgenomen dat hij portefeuillehouder is van de komst van het AZC. Omdat in het college afgestemd zou zijn dat de COA-gelden besteed zouden worden aan zaken verbonden aan het AZC, betekende dit volgens hem dat hij als portefeuillehouder AZC bevoegd was om namens het college de COA-gelden uit te geven. Ook de SITRAPs aan de raad wijzen op een direct verband tussen het AZC en de COA-gelden.

Sommige respondenten hebben verklaard dat in het college is besloten dat de burgemeester voor alles wat met het AZC te maken heeft, inclusief de COA-gelden, portefeuillehouder zou zijn en dat hij het mandaat had om de gelden te besteden. Andere respondenten zeggen zich dit besluit niet te kunnen herinneren. Geen van de respondenten, noch de gemeente Weert, heeft ons stukken kunnen overleggen waaruit het besluit naar voren komt. Dit betekent dat we tijdens het onderzoek geen formeel juridische basis hebben gevonden voor het portefeuillehouderschap van de burgemeester wat betreft de COA-gelden. In de besluiten en verslagen van het college is niets hierover opgenomen. Het is voor ons onduidelijk of het in het college aan de orde is geweest. Verder hebben we geen besluit gevonden waaruit blijkt dat de burgemeester bevoegd is om namens het college

de COA-gelden uit te geven. Wij kunnen dan ook niet anders constateren dan dat de burgemeester niet bevoegd was om de COA-gelden uit te geven.

Hoewel er formeel geen besluit is genomen, leek het college de rol van de burgemeester prima te vinden en heeft het college hier nooit bezwaar tegen gemaakt. In de wandelgangen werd volgens betrokkenen ook gesproken over 'het potje van Jos'. Op basis van de gevoerde gesprekken en bestudeerde documenten leiden wij af dat de burgemeester bij de besluitvorming goed oplette dat de COA-gelden werden besteed aan extra personele kosten die verband hielden met de komst van het AZC en voor activiteiten en projecten te gebruiken voor de integratie van statushouders/vluchtelingen.

2.2 De handelwijze van de burgemeester bij projecten gefinancierd met COA-gelden

In totaal zijn 17 projecten gefinancierd met de COA-gelden, sommige projecten hebben over meerdere jaren geld ontvangen. In deze paragraaf gaan wij nader in op 16 projecten en wel op het ondersteuningsbedrag, de inbreng en besluitvorming in het college, de formele toekenning aan de aanvragers en rol van de burgemeester bij dit alles. De verantwoording van de projecten vormt geen onderdeel van het onderzoek omdat de burgemeester hier blijkens de overlegde documenten niet bij betrokken is geweest. De COA-gelden die zijn toegekend aan Stichting International Award for Young People komen in paragraaf 2.3 aan de orde.

2.2.1 De projecten

Project 1 - Benefietconcert (2016)

Op 28 mei 2016 is er een benefietconcert 'Friends in Music' georganiseerd in openluchttheater De Lichtenberg, door alle serviceclubs in Weert die verenigd zijn in de stichting samenwerkende serviceclubs Weert. De opbrengsten van het concert zijn bedoeld voor het steunen van activiteiten ten behoeve van asielzoekers op het AZC in Weert. Met de opbrengsten kunnen verdere activiteiten van de (nieuwe) stichting samenwerkende serviceclubs Weert voor het AZC worden ondersteund. Bij de burgemeester en een medewerker van de gemeente is het verzoek ingediend een bundel van toegangsbewijzen te kopen en kort het woord te voeren. Middels een memo van deze medewerker is op (zaterdag) 21 mei 2016 bij het college van B&W het verzoek ingediend om in te stemmen met *het kopen van een bundel van 125 toegangsbewijzen* voor het benefietconcert en deze toegangsbewijzen beschikbaar te stellen aan alle statushouders in Weert met hun partner. De kosten zijn 2.187,50 euro. Het verzoek is om het bedrag te financieren uit de COA-gelden. Blijkens de overlegde mail correspondentie lijkt het in het college van B&W aan de orde te zijn geweest. Op basis van de notulen van de collegevergadering heeft het college van B&W hier formeel geen besluit over genomen. Een toekenningsbrief is niet bij de overlegde documentatie aangetroffen. Er is wel een brief gestuurd naar de statushouders waarin zij worden uitgenodigd voor het benefietconcert. Deze brief is op 24 mei 2016 verstuurd en uitsluitend ondertekend door de burgemeester. Ook is er een factuur gestuurd naar de medewerker van de gemeente ter hoogte van 2.187,50 euro.

Project 2 - Extra beveiliging AZC (2017)

Eind 2016/begin 2017 heeft het lokaal driehoeksoverleg (bestaande uit de gemeente, de politie en het AZC) besloten om de beveiliging op het AZC op te schalen. *De burgemeester en locoburgemeester* namen afwisselend deel aan de vergaderingen van het lokaal driehoeksoverleg. Er is besloten tot extra toezicht en beveiliging, omdat het COA de situatie op het AZC (nog) niet (helemaal) onder controle had, er zich overlast gevende asielzoekers op het AZC bevonden, er signalen binnenkwamen over criminele activiteiten van groepen in de nachtelijke uren en er sprake was van illegale bezoekers die over de hekken van het AZC klommen. De locoburgemeester heeft toegezegd om de extra beveiliging van het AZC (*mede*) te financieren, waarbij hij de COA-gelden op het oog heeft. In een verslag van een collegevergadering staat dat het college van B&W hiervan op de hoogte is gesteld.

In een volgende collegevergadering is de stand van zaken besproken en is het college akkoord gegaan met verlenging van het extra toezicht en de gemeentelijke bijdrage daaraan. Een toekenningsbrief is niet bij de overlegde documentatie aangetroffen. Uit bestudeerde documenten lijkt het om circa 20.000 euro te gaan aan extra toezicht en beveiliging.

Project 3 - Koala-school (2017, 2018)

In een B&W-voorstel in november 2017 wordt door de portefeuillehouder onderwijs gevraagd voor *aanvullende financiering* als gevolg van de extra instroom van leerlingen op het AZC. Er wordt gevraagd in te stemmen met aanvullende financiering in het primair- en voortgezet onderwijs als gevolg van de extra instroom van bewoners in het AZC in het laatste kwartaal van 2017. Blijkens de notulen van de collegevergadering is het college van B&W akkoord gegaan om het totaalbedrag van 93.916,82 euro te financieren uit het budget COA-gelden.

De eerste toekenningsbrief in november 2017, voor de *aanvullende financiering* ter hoogte van 51.750 euro, is ondertekend door de gemeentesecretaris en de burgemeester namens het college. De tweede toekenningsbrief in november 2017, voor *aanvullende financiering* ter hoogte van 41.116,92 euro, is ook ondertekend door de gemeentesecretaris en de burgemeester namens het college.

In een B&W-voorstel in april 2018 wordt door de portefeuillehouder onderwijs gevraagd voor *aanvullende financiering* in het voortgezet onderwijs als gevolg van de extra instroom van alleenstaande minderjarige vreemdelingen als bewoners van het AZC in het tweede kwartaal van 2018. Dit enkel onder voorbehoud dat de COA-gelden toereikend zijn. Blijkens de notulen van de collegevergadering is het college van B&W akkoord gegaan om het totaalbedrag van 44.661,60 euro te financieren uit het budget COA-gelden. De toekenningsbrief is ondertekend door de gemeentesecretaris en de burgemeester namens het college.

Project 4 - Weert Magazine (2017, 2019)

Weert Magazine heeft twee keer (in 2017 en 2019) een special uitgebracht over nieuwkomers in Weert. Het magazine is gratis en wordt huis-aan-huis bezorgd. De burgemeester heeft voor het uitbrengen van het magazine zelf een onderhoud gehad met de uitgever. Een week later stuurt hij de uitsluitend door hem zelf ondertekende toekenningsbrief voor *het beschikbaar stellen van geld* voor het uitbrengen van een Weert Magazine nieuwkomersspecial in de zomer van 2017 voor 15.000 euro. Het geld is beschikbaar gesteld, omdat de burgemeester een dergelijke special, die een compleet beeld geeft van mensen die voor oorlog vluchten, erg belangrijk vindt. Aan het beschikbaar stellen van het bedrag is een voorwaarde verbonden, namelijk dat de gemeente Weert inspraak heeft in de inhoud van de special. Zowel voor wat betreft de onderwerpen, als de inhoud van deze onderwerpen. De factuur van Weert Magazine in 2017 is ingediend bij een medewerker van de gemeente.

In juni 2019 is er opnieuw een special uitgebracht voor nieuwkomers in Weert. De uitgever stuurt de burgemeester een opdrachtbevestiging voor ruim 32.440 euro die de burgemeester ondertekent namens de gemeente Weert. De facturen van Weert Magazine in 2019 voor de nieuwkomersspecial, zijn ingediend bij een medewerker communicatie. Blijkens de overlegde mail correspondentie lijkt de uitgave in 2019 in het college van B&W aan de orde te zijn geweest. Op basis van de notulen van de collegevergadering heeft het college van B&W zowel in 2017 als 2019 hier formeel geen besluit over genomen.

Project 5 - V.V. Wilhelmina '08 (2018)

De voetbalvereniging Wilhelmina '08 heeft het verzoek van het AZC gekregen om kinderen van asielzoekers te laten voetballen op de club. Om de kinderen het eerste jaar te kunnen laten trainen en spelen is budget nodig. In februari 2018, na een gesprek tussen drie bestuursleden van de vereniging met een medewerker van de gemeente, diende de voorzitter van Wilhelmina '08 een aanvraag in bij de burgemeester voor een *bijdrage* van 7.500 euro (kleding, trainingsmaterialen, kosten voor trainers en vervoer naar wedstrijden). Dat bedrag was

gebaseerd op dertig kinderen van het AZC. Wij hebben geen mailcorrespondentie overlegd gekregen waaruit kan worden afgeleid dat deze financiële ondersteuning in het college aan de orde is geweest. Op basis van de notulen van de collegevergadering heeft het college van B&W formeel hier geen besluit over genomen. De burgemeester heeft de toekenningsbrief voor een *financiële bijdrage* van 7.500 euro uitsluitend zelf ondertekend. Het bedrag is toegekend aangezien in het project integratie van kinderen op het AZC centraal staat. In het kader van de integratie wordt er een koppeling gelegd tussen jongeren (Weerter jeugd met jongere asielzoekers op het AZC Weert).

Project 6 - Alpe d'HuZes (2018)

Er namen twintig statushouders deel aan een (wijn en) spijsproeverij in april 2018 in het kader van de integratie en om de statushouders te laten zien hoe in Nederland middels activiteiten goede doelen worden ondersteund. De proeverij was georganiseerd om geld in te zamelen voor 'Team Rob' dat meedeed aan de sportieve actie op de Franse berg Alpe d'Huez in juni 2018. De aanvraag voor *ondersteuning* is door een manager van de gemeente Weert ingediend bij een medewerker van de gemeente. Voor het indienen van de aanvraag is per mail contact geweest tussen de burgemeester en de manager. Gezien de doorlooptijd kan het niet aan de orde zijn geweest in het college van B&W: de aanvraag is ingediend op vrijdag 13 april 2018 en de toekenningsbrief is op maandag 16 april 2018 verzonden. De burgemeester heeft de toekenningsbrief aan de manager ten behoeve van team Rob voor een *financiële bijdrage* ter hoogte van 1.000 euro uitsluitend zelf ondertekend. Het bedrag is toegekend aangezien in het project de integratie van statushouders centraal staat.

Project 7 - Routeplanner Cultuur (2018)

De Routeplanner Cultuur is een meerjarig programma en is op 17 mei 2017 door de gemeenteraad vastgesteld. Bij de verdere concretisering van twee beleidsaccenten in januari 2018 wordt er een link gelegd met vraagstukken die betrekking hebben op integratie van nieuwkomers in de Weerter samenleving. Het gaat hierbij om het organiseren van een stadslab en een symposium over 'De kunst van integreren' en het faciliteren van creatief talent door het aanbieden van presentatieruimtes voor onder meer asielzoekers en statushouders. Dit is uitgewerkt in een apart projectplan: '*Projectplan inzet COA-gelden voor cultuur*'. Door de portefeuillehouder cultuur wordt voorgesteld 46.350 euro te financieren uit de COA-gelden. De argumenten daarvoor zijn dat cultuur c.q. creatief denken wordt ingezet voor het oplossen of aanpakken van maatschappelijke vraagstukken, zoals het bevorderen van integratie, en de gemeente Weert een voorbeeldfunctie heeft op het gebied van integratie van nieuwkomers. Het college van B&W heeft op 23 januari 2018 ingestemd met *aanvullende financiering* in 2018 voor uitvoering van de Routeplanner Cultuur.

Project 8 - Boels Ladies Tour (2018)

De Boels Ladies Tour is een meerdaagse wielervedstrijd voor vrouwen die jaarlijks wordt georganiseerd. In 2018 wilde Weert (wederom) etappeplaats zijn. Een aanvraag voor financiële ondersteuning is niet bij de overlegde documentatie aangetroffen. Er wordt door een medewerker van de gemeente met twee wethouders gezocht naar financiële dekking. Hij stelt de burgemeester voor statushouders als vrijwilligers in te zetten en de COA-gelden hiervoor te gebruiken. Het gaat hierbij om 20.000 euro. De burgemeester vindt dat goed. Op verzoek van deze medewerker brengt de burgemeester het voorstel in bij de volgende collegevergadering. Direct na de collegevergadering geeft de medewerker van de gemeente bij de organisatie aan dat het college heeft besloten dat Weert weer etappeplaats kan zijn en dat het beschikbaar budget 30.000 euro is, waarbij rekening wordt gehouden met een bijdrage van de Stichting Limburg Cycling van 10.000 euro. Uiteindelijk heeft deze Stichting een bijdrage van 2.500 euro ontvangen vanuit de COA gelden en de Stichting heeft 14.500 euro betaald aan de gemeente hetgeen verrekend is met de COA gelden.

Blijkens de overlegde mail correspondentie lijkt het in het college van B&W aan de orde te zijn geweest. Op basis van de notulen van de collegevergadering heeft het college van B&W hier formeel geen besluit over genomen. Een toekenningsbrief is niet bij de overlegde documentatie aangetroffen.

In een verslag van een collegevergadering in maart 2018 staat dat het college van B&W akkoord is gegaan met een financiële bijdrage van 6.250 euro voor de live-uitzendingen van de Limburgse etappeplaatsen Boels Ladies Tour, ten laste van de COA-gelden. Aanleiding was een gesprek van de rondedirecteur met bestuurders van enkele Limburgse gemeenten waarbij de burgemeester en een wethouder aanwezig waren. Naar aanleiding van dit gesprek heeft een medewerker van de gemeente een memo opgesteld op basis waarvan het college het besluit heeft genomen.

Uit de evaluatie en financiële verantwoording blijkt dat asielzoekers en statushouders onder andere zijn ingezet als verkeersregelaars, maar ook bij het op- en afbouwen van de locaties. Uit deze verantwoording blijkt dat er 36.249,36 euro resteert dat is gedekt uit de COA-gelden. Uit achterliggende documenten blijkt dat 20.000 euro direct aan de organisatie wordt betaald. Een deel van de gelden voor bijvoorbeeld lunchpakketten, vergunningen, bloemen, VIP arrangementen en consumpties wordt direct door de gemeente aan de leveranciers betaald. Wij hebben geen mailcorrespondentie overlegd gekregen waaruit kan worden afgeleid dat deze financiële ondersteuning in het college aan de orde is geweest. Op basis van de notulen van de collegevergadering heeft het college van B&W formeel hier geen besluit over genomen.

Project 9 - The Great Canal (2018)

Tijdens een bezoek aan Yuhang eind 2017 onder leiding van de burgemeester wordt het kunstuitwisselingsproject The Great Chanel van twee kunstenaars uit Weert met kunstenaars uit Yuhang besproken. Vervolgens wordt door twee kunstenaars gesproken met de gemeente voor financiële ondersteuning vanuit de afdeling Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn. Dit wordt afgewezen. Vervolgens heeft de burgemeester deze twee kunstenaars uit Weert de gelegenheid geboden het projectplan onder de aandacht te brengen waarbij een verband wordt gelegd met statushouders en asielzoekers om door middel van stageplekken hen ervaring op te laten doen met digitale communicatie in de breedste zin. Ook worden zij ingezet voor onderzoekswerk en projectbegeleiding. In de aanvraag van 1 maart 2018 wordt door de kunstenaars een bedrag gevraagd van 15.098,38 euro. Blijkens de toekenningsbrief van 9 maart, uitsluitend ondertekend door de burgemeester, krijgen de indieners het gevraagde bedrag onder de titel van een financiële bijdrage. Wij hebben geen mailcorrespondentie overlegd gekregen waaruit kan worden afgeleid dat deze financiële ondersteuning in het college aan de orde is geweest. Op basis van de notulen van de collegevergadering heeft het college van B&W formeel hier geen besluit over genomen. In mei 2018 is bij de burgemeester in het kader van dit project mondeling het verzoek ingediend voor een extra financiële bijdrage van 1.500 euro voor reiskosten van de voorzitter van Art Weert. De toekenningsbrief is uitsluitend ondertekend door de burgemeester. Wij hebben geen mailcorrespondentie overlegd gekregen waaruit kan worden afgeleid dat deze financiële ondersteuning in het college aan de orde is geweest. Op basis van de notulen van de collegevergadering heeft het college van B&W formeel hier geen besluit over genomen.

Project 10 - Bibliocenter (2018 - 2019)

Er was behoefte aan een extra beveiliging in het bibliocenter in Weert vanwege overlast veroorzaakt door een groep jongeren. Daarover had het bibliocenter al in 2017 contact gehad met de Coördinator Integrale Veiligheid en een medewerker van de gemeente Weert. Begin 2018 is het idee ontstaan om twee personen te plaatsen bij de bibliotheek in de rol van toezichthouder/beveiliging, eventueel in opleiding. Het idee was om één toezichthouder van Marokkaanse afkomst en één toezichthouder van Syrische afkomst (statushouder) voor een duur van 1 jaar, 15 uur per week als experiment te plaatsen. Uit het dossier blijkt dat er één statushouder is ingezet als beveiliging. Zij is van april 2018 tot en met april 2019 ingezet voor 18 uur per week. De kosten (inhuur en kostuum) hiervoor zijn gefinancierd vanuit de COA-gelden. Uit financiële onderleggers blijkt het in 2018 om 5.224,00 euro te gaan en

in 2019 te gaan om 2.555,61 euro. Een toekenningsbrief is niet bij de overlegde documentatie aangetroffen. Wij hebben geen mailcorrespondentie overlegd gekregen waaruit kan worden afgeleid dat deze financiële ondersteuning in het college aan de orde is geweest. Op basis van de notulen van de collegevergadering heeft het college van B&W hier formeel geen besluit over genomen.

Werk.kom heeft een medewerker van de gemeente Weert gevraagd of de detacheringsovereenkomst met de statushouder na april 2019 kon worden verlengd. De medewerker heeft daarover gesproken met de burgemeester. De burgemeester was van mening dat verdere financiering vanuit de COA-gelden niet gewenst was.

Project 11 - Internationaal Kinderfestival (2018, 2019)

Jaarlijks wordt er in Weert een Internationaal Kinderfestival georganiseerd, dat een *subsidie* ontvangt van de afdeling Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn (OCSW) van de gemeente Weert. In 2018 nemen statushouders deel aan het festival. De burgemeester heeft bovenop de reguliere subsidie een mondelinge bestuurlijke toezegging gedaan aan de voorzitter van de organisatie van het festival, namelijk dat het festival met 750 euro wordt ondersteund, vanwege de deelname van statushouders. Uit de overlegde correspondentie kan niet worden afgeleid of deze financiële ondersteuning in het college aan de orde is geweest. Op basis van de notulen van de collegevergadering heeft het college van B&W hier formeel geen besluit over genomen. De burgemeester heeft de toekenningsbrief voor een *financiële bijdrage* van 750 euro uitsluitend zelf ondertekend. Het bedrag is toegekend aangezien in het project een koppeling wordt gelegd met statushouders.

Op 12 maart 2019 stuurt de organisatie, op verzoek van de burgemeester, een e-mail naar een medewerker van de gemeente Weert met de vraag of hij de formele toekenning voor een *financiële bijdrage* aan het Internationaal Kinderfestival 2019 in gang kan zetten. Het gaat om een bedrag van 1.000 euro. Op 13 maart 2019 stuurt de burgemeester een toekenningsbrief voor een *financiële bijdrage* van 1.000 euro die hij uitsluitend zelf heeft ondertekend. Gezien de doorlooptijd kan het niet aan de orde zijn geweest in het college van B&W.

Project 12 - Gaan voor goud (2018, 2019, 2020)

De stichting Gaan voor Goud ondersteunt individuele sporttalenten in de regio Weert, Nederweert en Cranendonck om zich te ontwikkelen tot topsporters. De burgemeester heeft met de portefeuillehouder Sport mondeling een *financiële bijdrage* toegezegd, met als tegenprestatie het verzorgen van een sportclinic op het AZC. Het college van B&W heeft daarna, zo blijkt uit de toekenningsbrief en het B&W verslag, besloten voor drie jaar (2017, 2018 en 2019) jaarlijks voor 2.500 euro financieel bij te dragen en dit te financieren uit de COA-gelden. Dit onder de voorwaarde dat de Stichting jaarlijks een sportclinic organiseert binnen de kaders van het project TeamUp. De toekenningsbrief wordt namens het college van B&W ondertekend door de burgemeester en gemeentesecretaris.

Project 13 - Integratieproject Wassim, Grace en Mouna (2018 - 2020)

Op 30 mei 2018 is er een advies uitgebracht aan de burgemeester door een medewerker van de gemeente (ondertekend door de burgemeester, niet door de directeur) om in te stemmen met het tijdelijk in dienst nemen van vier statushouders (twee Syriërs en twee Eritreeërs) als ervaringsdeskundigen ter bevordering van de integratie van hen in Weert. Uiteindelijk zijn hiervoor drie personen ingezet. De statushouders worden via Driessen HRM gedetacheerd bij de gemeente Weert. Op 1 juni ondertekent de burgemeester de contracten met hen. Deze statushouders werken drie dagen per week voor de gemeente. De helft van de kosten wordt betaald uit de BUIG-gelden, de andere helft uit de COA-gelden. De burgemeester heeft hiertoe formeel alleen besloten; de directeur ondertekent niet mee. Het is onduidelijk of dit in het college aan de orde is geweest. Op basis van de notulen van de collegevergadering heeft het college van B&W hier formeel geen besluit over genomen.

Op 4 december 2018 is de evaluatie van het project besproken in het college van B&W. Blijkens de notulen is onduidelijk wat hier is uitgekomen. Op 20 maart 2019 is er een formeel advies uitgebracht aan de burgemeester door een medewerker van de gemeente om in te stemmen met het tot 15 september 2020 verlengen van de tijdelijke arbeidsovereenkomsten van drie statushouders (2 fte). De burgemeester heeft hiertoe besloten, samen met de directeur die mede ondertekent. Op 25 maart 2019 ontvangt een medewerker van de gemeente de bevestiging van de verlenging van de arbeidsovereenkomst van bureau Driessen. Op basis van de notulen van de collegevergadering heeft het college van B&W hier formeel geen besluit over genomen. Uit een interne notitie blijkt dat ambtelijk en bestuurlijk veel discussie is geweest over het functioneren van de drie medewerkers en de verlenging van het contract.

Project 14 - Samen onderweg naar morgen (2019)

De aanvraag is ingediend door het bureau Al-Osra Zorg & Welzijn. Het project heeft tot doel in contact te komen met kansloze jonge asielaanvragers uit met name Noord-Afrikaanse landen in het AZC en deze bezig te houden en kansen te bieden om zich te ontwikkelen. De aanvraag is ingediend bij een medewerker van de gemeente Weert en vervolgens besproken in het portefeuillehouders overleg met de burgemeester. Het bureau was getipt door een andere medewerker van de gemeente over mogelijke financiële ondersteuning vanuit de COA-gelden. Er wordt door het bureau bij hem een offerte ingediend voor 15.000 euro voor het bieden van dagbesteding, de huur van een locatie, het organiseren van ontmoetingen en de werving van deelnemers. In de toekenningsbrief wordt melding gemaakt van zowel een subsidie als een financiële bijdrage aan het project Samen onderweg naar Morgen. De brief is uitsluitend ondertekend door de burgemeester. Uit de overlegde correspondentie kan niet worden afgeleid of deze financiële ondersteuning in het college aan de orde is geweest. Op basis van de notulen van de collegevergadering heeft het college van B&W hier formeel geen besluit over genomen.

Project 15 - Bospop (2018 en 2019)

Een medewerker van de gemeente stuurt, naar aanleiding van een principebesluit van het college en een gesprek met de Stichting Bospop, een memo naar het college om vrijkaarten aan te schaffen voor inwoners van Weert die normaal gesproken niet in de gelegenheid zijn om naar dit festival te gaan (minima, statushouders). Uit de overlegde correspondentie kan niet worden afgeleid of deze financiële ondersteuning in het college aan de orde is geweest. Op basis van de notulen van de collegevergadering heeft het college van B&W hier formeel geen besluit over genomen. Later wordt de rekening vanuit MoJo direct naar de gemeente gestuurd. De rekening wordt geheel uit de COA-gelden betaald.

In 2019 wordt hetzelfde proces gevolgd. Er worden 65 toegangsbewijzen en 5 consumptiebonnen per persoon voor Bospop aangeboden aan Weerter minima en statushouders. Daarvan zijn 50 toegangsbewijzen bestemd voor statushouders. In februari 2019 heeft een medewerker concernstaf, kabinet middels een memo het akkoord gevraagd van het college van B&W op het beschikbaar stellen van de kaarten aan Weerter minima en statushouders. De kosten zijn 5.000 euro. Blijkens de overlegde mail correspondentie lijkt het in het college van B&W aan de orde te zijn geweest. Op basis van de notulen van de collegevergadering heeft het college van B&W hier formeel geen besluit over genomen. Toekenningsbrieven zijn niet bij de overlegde documentatie aangetroffen.

Project 16 - Grand Canal du Nord (2019)

Eind 2018 melden de twee kunstenaars zich wederom, nu voor het Chinese kunstuitwisselingsproject in Weert. Aanvankelijk wordt gesproken met de gemeente voor financiële ondersteuning vanuit de afdeling Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn. De subsidiemogelijkheden lijken beperkt. Daarna wordt na overleg tussen de burgemeester en een medewerker van de gemeente en de aanvragers gekeken of er met de inzet van statushouders en asielzoekers financiële mogelijkheden zijn vanuit de COA gelden. Een formele aanvraag naar aanleiding van dit gesprek en het formele ondertekende B&W besluit zijn niet bij de overlegde documentatie

aangetroffen.

Blijkens een aantal documenten lijkt een subsidie aanvraag bij de gemeente te zijn ingediend voor 63.082,95 euro. In de uitvoering wordt gewerkt met statushouders, hetgeen een positieve bijdrage zou leveren aan de integratie van vluchtelingen. Uiteindelijk wordt blijkens het verslag in het college van B&W in de rondvraag besloten in totaal 40.000 euro te verstrekken, uitsluitend vanuit de COA-gelden, omdat de integratie van asielzoekers centraal staat in het project. De toekenningsbrief waarin wordt gesproken over een financiële bijdrage, wordt namens het college ondertekend door de burgemeester en gemeentesecretaris.

2.2.2 Analyse en beoordeling

Onderstaande tabel bevat een schematische weergave van de projecten met daarin opgenomen de kenmerken voor zover relevant voor ons onderzoek.

Project	Betrokkenheid burgemeester ³	Hoogte bedrag ⁴	Inbreng in college van B&W (mondeling of schriftelijk) ⁵	College besluit ⁶	Toekenningsbrief en ondertekening ⁷
Benefietconcert (2016)	Ja	<10.000	Ja, memo van medewerker	Nee	Nee, een factuur naar medewerker
Extra beveiliging AZC (2017)	Nee	>10.000	Ja, mondeling	Ja	Niet in het dossier aangetroffen
Koala-school (2017 en 2018)	Nee	>10.000	Ja, B&W-voorstel wethouder Onderwijs	Ja	Ja, ondertekend namens college door secretaris en burgemeester
Weert Magazine (2017 en 2019)	Ja	>10.000	Nee	Nee	Ja, ondertekend door burgemeester
V.V. Wilhelmina '08 (2018)	Ja	<10.000	Nee	Nee	Ja, ondertekend door burgemeester
Alpe d'HuZes (2018)	Ja	<10.000	Nee	Nee	Ja, ondertekend door burgemeester
Routeplanner Cultuur (2018)	Nee	>10.000	Ja, een B&W-voorstel wethouder Onderwijs	Ja	Nee
Boels Ladies Tour (2018)	Ja	>10.000	Ja, deels mondeling en deels schriftelijk	Ja, deels (6.250 euro)	Nee
Great Canal (2018) Aanvraag €15.000 project en aanvraag €1.500 reiskosten	Ja	>10.000	Nee	Nee	Ja, ondertekend door burgemeester
Bibliocenter (2018-2019)	Gedeeltelijk ⁸	<10.000	Nee	Nee	Nee
Int. Kinderfestival (2018 en 2019)	Ja	<10.000	Nee	Nee	Ja, ondertekend door burgemeester
Gaan voor Goud (2018-2020)	Ja	<10.000	Ja, mondeling	Ja	Ja, ondertekend namens het college door secretaris en burgemeester

³ Gebaseerd op documentatie ontvangen van de gemeente.

⁴ Gebaseerd op financiële onderleggers, waaronder een overzicht van de kosten uit de COA-gelden in de periode 2016 - 2019.

⁵ Gebaseerd op documentatie (waaronder B&W-voorstellen en memo's) ontvangen van de gemeente en notulen van B&W-vergaderingen.

⁶ Gebaseerd op de notulen van B&W-vergaderingen en de verslagen van de rondvraag tijdens de B&W-vergaderingen.

⁷ Gebaseerd op documentatie (waaronder toekenningsbrieven, opdrachtbevestigingen en facturen) ontvangen van de gemeente.

⁸ Gedeeltelijk betrokken, namelijk bij de beslissing over de (niet) verlenging van de detacheringsovereenkomst van de statushouder na april 2019.

Project	Betrokkenheid burgemeester ⁹	Hoogte bedrag ¹⁰	Inbreng in college van B&W (mondeling of schriftelijk) ¹¹	College besluit ¹²	Toekenningsbrief en ondertekening ¹³
Integratieproject WGM (2018-2020)	Ja	> 10.000	Nee	Nee	Advies van concernstaf aan burgemeester voor tijdelijk indienstneming statushouders, ondertekend door burgemeester Arbeidsovereenkomst en ondertekend door burgemeester
Integratieproject WGM (verlenging 2019)	Ja	> 10.000	Ja, op basis van een evaluatierapport	Nee	Advies van concernstaf aan burgemeester voor verlenging, ondertekend door burgemeester en secretaris
Samen onderweg naar morgen (2019)	Ja	> 10.000	Nee	Nee	Ja, ondertekend door burgemeester
Bospop (2018, 2019)	Nee	< 10.000	Ja	Nee	Niet in het dossier aangetroffen, wel een factuur van MoJo
Grand Canal du Nord (2019)	Ja	> 10.000	Ja, mondeling	Ja	Ja, namens het college ondertekend door burgemeester en secretaris

Op basis van de tabel valt ons het volgende op:

- In het algemeen gaat het ten opzichte van het COA-budget over relatief hoge bedragen van boven de 10.000 euro tot een maximum van 40.000 euro. Bij de meeste projecten was de burgemeester betrokken in het voortraject.
- Het is in veel gevallen onduidelijk van welk type uitgave sprake is. In onze ogen kan bij het toekennen van een geldbedrag uit de COA-gelden aan bijvoorbeeld een vereniging of een uitgever van een magazine sprake zijn van een subsidie of een betaling voor geleverde goederen of diensten. In het eerste geval (een subsidie) dient de gemeente zich onder andere te houden aan de Awb, de subsidieverordening en eventuele subsidieregelingen. In het tweede geval (inkoop) is wet- en regelgeving op het gebied van inkoop van toepassing.
- In veel 'toekenningsbrieven' komen wij een derde variant tegen: de 'financiële bijdrage'. Deze bijdrage vertoont kenmerken van een subsidie. Er worden namelijk financiële middelen toegekend met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager. Bijvoorbeeld het aanschaffen van sportkleding of het organiseren van een expositie, maar tegelijkertijd is de brief geen subsidiebeschikking in de zin van de Awb. In een deel van deze brieven wordt niet gesproken over verantwoording en in geen van de brieven wordt gesproken over het vaststellen van de subsidie na afloop van de activiteiten. Ook wordt bijvoorbeeld niet aangegeven wat het juridisch kader is voor het verlenen van de subsidie en is niet opgenomen hoe tegen de beschikking in bezwaar kan worden gegaan.
- Deze projecten waaraan een 'financiële bijdrage' is toegekend worden meestal niet in het college ingebracht en de toekenningsbrieven worden uitsluitend door de burgemeester ondertekend. Hoewel hij zelf verklaart deze brieven namens het college te ondertekenen is dit niet in de brief opgenomen, in tegenstelling tot wat

⁹ Gebaseerd op documentatie ontvangen van de gemeente.

¹⁰ Gebaseerd op financiële onderleggers, waaronder een overzicht van de kosten uit de COA-gelden in de periode 2016 - 2019.

¹¹ Gebaseerd op documentatie (waaronder B&W-voorstellen en memo's) ontvangen van de gemeente en notulen van B&W-vergaderingen.

¹² Gebaseerd op de notulen van B&W-vergaderingen en de verslagen van de rondvraag tijdens de B&W-vergaderingen.

¹³ Gebaseerd op documentatie (waaronder toekenningsbrieven, opdrachtbevestigingen en facturen) ontvangen van de gemeente.

gebruikelijk is bij een subsidiebeschikking. Daar komt bij, zo stelden wij eerder vast, dat de burgemeester formeel niet bevoegd was deze uitgaven (namens het college) te doen.

- Wat verder opvalt is dat een deel van deze 'financiële bijdrages' niet in overeenstemming is met het subsidiebeleid van de gemeente Weert. Er is in ieder geval geen regeling waarop de bijdrage wordt gebaseerd, noch voldoet een van deze bijdrages aan de vereisten voor een incidentele subsidie.
- Wij constateren dat in zes gevallen de toekenningsbrief enkel is ondertekend door de burgemeester, in vier gevallen door burgemeester en secretaris tezamen en in de andere gevallen is er geen toekenningsbrief in het dossier aangetroffen maar is er wel geld overgemaakt.
- Bij ruim de helft van alle projecten hebben wij mailcorrespondentie overlegd gekregen waaruit kan worden afgeleid dat het project in het college aan de orde is geweest. Meestal op basis van een memo van een medewerker of een formeel subsidievoorstel, soms mondeling door de burgemeester. Bij de projecten die niet in het college zijn ingebracht ondertekent de burgemeester in het algemeen alleen de toekenningsbrief.
- Bij een derde van de projecten hebben wij op basis van de collegeverslagen vastgesteld, dat het college hierover formeel een besluit heeft genomen; bij twee derde van de projecten niet. Op basis van de interviews hebben wij overigens begrepen dat niet alles uit de zogenaamde rondvraag wordt genotuleerd.
- Bij alle projecten zien wij een relatie met statushouders dan wel vluchtelingen. Volgens enkele geïnterviewden worden de statushouders en vluchtelingen er soms wel 'met de haren erbij gesleept om een project financieel rond te krijgen'. Hierbij worden met name de Boels Ladies Tour en de China projecten als voorbeeld genoemd. Projecten waar een relatief forse bijdrage vanuit de gemeente naar toe is gegaan.
- Op basis van de gesprekken is ons gebleken dat de burgemeester in de meeste gevallen een sterke stempel heeft gedrukt op de financiële ondersteuning van de projecten uit de COA-gelden. Hij heeft vaak organisaties op het spoor gezet van de COA-gelden. Ook in het college heeft hij meestal zelf de projecten ingebracht en waar nodig verdedigd.

Op basis van het bovenstaande constateren wij dat de toekenning van COA-gelden aan projecten op een slordige en onzorgvuldige wijze is verlopen. Daarmee staat het handelen van de burgemeester in deze op gespannen voet met de kernwaarde zorgvuldigheid zoals verwoord in de Awb en de Gedragscode. Bij zorgvuldigheid draait het om het vergaren van de benodigde kennis omtrent de relevante feiten en af te wegen belangen. De gedragscode (voor 6 april 2017) heeft het over het zodanig handelen dat alle organisaties en burgers op gelijke wijze en met respect worden bejegend en dat belangen van partijen op correcte wijze worden afgewogen. Met het oog daarop constateren wij dat de besluitvorming in het college onvoldoende is voorbereid, in veel gevallen niet duidelijk is, of überhaupt niet heeft plaatsgevonden. Daarnaast is de verslaglegging van de collegevergaderingen niet compleet, zijn brieven formeel niet in orde, dossiers niet compleet en wordt het subsidiebeleid niet (consequent) gevolgd. Ook is überhaupt sprake van een onduidelijke financieringsgrondslag. Soms worden er gelden verstrekt zonder dat er een duidelijke aanvraag is ingediend.

In toekenningsbrieven wordt (af en toe) gerept over subsidies, terwijl de brieven en daarin gemaakt afspraken niet aan de formele vereisten voldoen. Verder is de burgemeester in onze ogen niet bevoegd om de geldbedragen namens het college toe te kennen. Daar is geen formele grondslag voor. De bevoegdheid om subsidies te verlenen komt toe aan het college. Zoals eerder gemeld hebben wij niet kunnen vaststellen dat deze bevoegdheid gemandateerd is aan de burgemeester.

Ook de ondertekening van een deel van de toekenningsbrieven door uitsluitend de burgemeester is niet correct. Hij kent de geldbedragen immers niet toe vanuit zijn hoedanigheid als bestuursorgaan, maar namens het college (mocht hij al bevoegd zijn).

2.3 De handelwijze van de burgemeester bij toekenning gelden aan de stichting

2.3.1 De Stichting The International Award for Young People

De International Award is een programma dat jongeren (14 - 24 jaar) uitdaagt zichzelf te ontwikkelen, grenzen te verleggen en actief een bijdrage te leveren aan de maatschappij. The International Award for Young People is wereldwijd een van de grootste programma's waarin de ontwikkeling van jongeren centraal staat. Het programma wordt in meer dan 130 landen uitgevoerd en er nemen circa 8 miljoen jongeren wereldwijd deel. De Nederlandse organisatie bestaat sinds 1993 en maakt deel uit van The Duke of Edinburgh's International Award dat een hoofdkantoor heeft in Londen.

De Award is een '*non formal educational*' programma: een methode voor niet-formeel leren. Talentontwikkeling, zelfstandigheid en maatschappelijke betrokkenheid van de jongeren van 14 tot en met 24 jaar staat centraal. Het programma biedt een structuur waarbinnen jongeren verschillende soorten (zelf gekozen) activiteiten buiten schooltijd ondernemen. Ze stellen zichzelf doelen en proberen dat binnen een bepaalde periode te bereiken. Daarbij worden ze begeleid door een Award begeleider, waarbij zoveel mogelijk 'zelf doen' voorop staat.

De Stichting The International Award for Young People (hierna: de Stichting) werkt met een vrijwilligersbestuur bestaande uit zes leden, een directeur en thans twee parttime medewerkers en een Raad van Advies. Binnen de Awardunits werken circa 200 Award begeleiders op vrijwillige basis samen, die het programma uitvoeren of op een andere manier steunen.

Sinds 2008 was de heer Heijmans lid van de Raad van Advies van de Stichting, sinds 2014 is hij voorzitter van het bestuur. Een wethouder uit Bernheze is thans vicevoorzitter.

2.3.2 De activiteiten van de Stichting in Weert en de wijze waarop geld is verstrekt

Het pilot project Weert

Eind 2015 opent het AZC haar deuren in Weert. In 2016 ontstaat in het college de discussie wat kan worden gedaan om jonge vluchtelingen en statushouders zo snel mogelijk te laten integreren. Vervolgens wordt door de burgemeester, tevens voorzitter van de Stichting, de verbinding gelegd met de Stichting en ontstaat het idee van de Award Weert. Voor de Stichting is het unieke aan dit project dat een verbinding wordt gelegd tussen inwoners van Weert enerzijds en vluchtelingen en statushouders anderzijds. Er is hiervoor internationale belangstelling, zo blijkt uit de jaarverslagen van de Stichting. Met het project in Weert wilde de Stichting aantonen dat hun programma ook werkt met vluchtelingen en statushouders met als mogelijkheid dit programma via het COA verder uit te rollen over andere gemeenten en AZC's.

Doel van het project in Weert is om de samenwerking te bevorderen, verbanden te leggen en zo het sociale cement te verstevigen. Deelnemers zijn jongeren tussen 14 en 25 jaar uit Weert, vluchtelingen en statushouders. Award begeleiders zijn vrijwilligers uit Weert en bewoners van het AZC die goed Engels spreken. Het idee is om eerst in 2016/2017 een pilot te starten met het zoeken van circa 20 jonge deelnemers en het trainen van 8 tot 10 vrijwilligers die gaan begeleiden. Het idee is dat vervolgens elk jaar tot en met 2019 het aantal vrijwilligers en deelnemende jongeren kan groeien.

De eerste samenwerking met de gemeente en de eerste subsidie

Na introductie van burgemeester Heijmans is in juni 2016 het eerste ambtelijk overleg tussen de gemeente Weert en de directeur van de Stichting over de pilot in samenwerking met het AZC. Half juli 2016 voert de burgemeester een kennismakingsgesprek met manager van het AZC waarin hij melding maakt van de pilot waarbij het AZC wordt gevraagd naast de gemeente en een andere organisatie een derde van de totale kosten van 12.000 euro te betalen. Kort daarna volgt in juli 2016 een informatiebijeenkomst voor Award begeleiders. In diezelfde maand

vindt er een overleg plaats met instellingen in Weert over het werven van jongeren en het organiseren van activiteiten ten behoeve van de pilot. In september vindt een dergelijk overleg nogmaals plaats.

In september 2016 wordt in het college positief besloten over een garantiesubsidie voor actuele acties voor jongerenwerk van Punt Welzijn. In het onderliggende document worden meerdere invalshoeken genoemd, waarvoor de inzet van jongerenwerk wordt gevraagd, waaronder 'Integratie: pilot Award, koppelen Weerter jongeren aan jonge statushouders'.

In dit kader vindt er in oktober 2016 een overleg plaats tussen ambtenaren van de gemeente Weert en de directeur van de Stichting. De uitkomst van dit overleg is dat het project wellicht ook uitgevoerd kan worden met statushouders als deelnemers in plaats van AZC'ers. Vervolgens worden in dezelfde maand door de Stichting statushouders tot en met 24 jaar aangeschreven als (mogelijke) deelnemer aan de pilot. Ook zijn er statushouders ouder dan 24 jaar aangeschreven als (mogelijke) begeleider van het project.

Begin november 2016 vindt er wederom een ambtelijk overleg plaats tussen de gemeente Weert en de directeur van de Stichting. Daaropvolgend vindt er een informatieavond plaats over de pilot voor statushouders. Op 18 november start de 'opleiding' (*the Award leaders course*) van de acht Award begeleiders. Op basis van de interviews hebben wij begrepen dat de directeur van de Stichting deze cursus gegeven heeft en dat deze medio december is afgerond.

Op basis van de interviews hebben wij begrepen dat in de loop van november is gebleken dat de samenwerking met de jongerenwerkers van Punt Welzijn niet goed van de grond kwam. Toen de samenwerking tussen Punt Welzijn en de Stichting niet van de grond kwam, heeft de heer Heijmans aangegeven bij de directeur dat de Stichting ook zelf een pilot kon initiëren en een subsidieaanvraag in kon dienen bij de gemeente. Dat heeft de directeur van de Stichting vervolgens gedaan. De aanvraag waarin gevraagd wordt om 1.500 euro hebben wij echter niet aangetroffen in het dossier.

In december 2016 wordt een aanvraag ingediend door de Stichting voor subsidie van 1.500 euro voor het Award project Weert om de training van vrijwillige Award begeleiders te bekostigen. Voor dit geld kunnen blijkens de bijgevoegde meerjarenbegroting een aantal begeleiders worden getraind. De kosten worden gedekt uit de 'Voorziening inburgering nieuwkomers'. In het voorstel is aangegeven dat de heer Sterk portefeuillehouder hiervan is. De heer Sterk was waarschijnlijk portefeuillehouder vanwege de afwezigheid van de heer Litjens. De laatste was namelijk verantwoordelijk voor de Voorziening inburgering Deze heeft namelijk het B&W-besluit niet geparafeerd. Bij kanttekeningen en risico's staat aangegeven dat de Stichting bezig is aanvullende middelen te zoeken. 'Desondanks kan een aanvullende subsidie voor 2017 en de jaren erna noodzakelijk zijn. U (het college) wordt hiervan tijdig op de hoogte gesteld'. De toekenningsbrief in de vorm van een subsidiebeschikking wordt namens het college ondertekend door de burgemeester en gemeentesecretaris. De brief heeft als onderwerp: 'beschikking éénmalige subsidieverlening'. In de brief is verder opgenomen dat de subsidie is bedoeld om de training van de vrijwillige Award begeleiders te bekostigen.

College en raad zijn regelmatig geïnformeerd over de voortgang van de pilot in de situatierapportages (SITRAP). In de situatierapportages in de periode 19 december 2016 tot en met 24 september 2017 wordt er continu gerapporteerd over het verloop van de pilot: de pilot verloopt voortvarend volgens de rapportages. Na 24 september 2017 worden college en raad niet meer in de SITRAPs geïnformeerd over de pilot.

De drie daaropvolgende subsidies

In november 2017 vraagt de Stichting bij het College van B&W opnieuw een subsidie aan. De brief wordt ondertekend door de directeur, die zich tevens projectleider Weert noemt. De conclusie van de brief is dat het project in Weert meer tijd kost dan gepland en dat er daarom voor 2017 5.000 euro subsidie wordt aangevraagd. Ook wordt aangekondigd dat voor 2018 7.500 euro subsidie wordt aangevraagd.

Op 19 januari 2018 stuurt de burgemeester een toekenningsbrief waarin 5.000 euro subsidie wordt toegekend. De brief is uitsluitend door hem zelf ondertekend, niet namens het college, en heeft niet de vorm van een subsidiebeschikking. In de brief wordt verder aangegeven dat de subsidie aanvraag 2018 apart dient te worden ingediend. Deze aanvraag volgt op vrijdag 18 mei 2018. Op 22 mei 2018 stuurt de burgemeester een vergelijkbare brief als op 19 januari 2018, waarmee de subsidie wordt toegekend voor 2018. Ook deze brief is uitsluitend door hem ondertekend en heeft niet de kenmerken van een subsidiebeschikking. Op 20 november 2018 volgt de derde subsidie aanvraag van de Stichting. Nu gaat het om 10.500 euro voor 2019. Op 29 november 2018 volgt wederom de uitsluitend door de burgemeester ondertekende toekenningsbrief en niet namens het college. In december 2019 stuurt de vicevoorzitter van de Stichting een brief naar een medewerker van de gemeente waarin informatie wordt gegeven over de voortgang van het project in Weert.

Gedurende de uitvoering van het project Weert is de uitwerking van het project en de voortgang regelmatig op de bestuursafdeling van de Stichting besproken in aanwezigheid van de heer Heijmans. Alle uitvoerende werkzaamheden zoals het onderhouden van de contacten met de gemeente lagen in handen van de directeur.

2.3.3 Analyse en beoordeling handelwijze van de burgemeester

De burgemeester heeft als nevenfunctie het voorzitterschap van de Stichting The International Award for Young People. Wij hebben begrepen dat het voorzitterschap van de Stichting van de burgemeester vermeld stond op de website van de gemeente onder nevenfuncties. Dit is conform de gedragscode integriteit. De meeste respondenten aanwezig aan de collegetafel hebben verklaard te hebben geweten dat de burgemeester voorzitter was van de Stichting; enkele respondenten zeggen dit niet te hebben geweten.

Met de komst van het AZC naar Weert zag de burgemeester als voorzitter van de Stichting kansen voor de Stichting voor een project in Weert waarbij een verbinding kan worden gelegd met asielzoekers en statushouders. De burgemeester introduceert hiervoor de directeur bij enkele ambtenaren, die vervolgens een traject ingaan om het project vorm te geven. Wij hebben geen feiten en omstandigheden kunnen vaststellen dat de burgemeester hier druk heeft uitgeoefend op de ambtenaren. Hij bleef op afstand betrokken.

Vervolgens komt het eerste subsidieverzoek van de Stichting in het college. Dit verzoek wordt ingebracht door één van de wethouders. De burgemeester heeft over zijn rol bij de besluitvorming verklaard te hebben deelgenomen aan de beraadslagingen en besluitvorming in het college over de subsidie aan de Stichting. Als reden daarvoor geeft hij aan dat het besluit betrekking had op jongeren in Weert en dat hij daarom hierover mee kon praten.

In de Algemene wet bestuursrecht is in art. 2:4 opgenomen dat het bestuursorgaan (in dit geval het college van B&W) zijn taak zonder vooringenomenheid vervult. Bovendien dient het college ervoor te waken dat tot het bestuursorgaan behorende of daarvoor werkzame personen die een persoonlijk belang bij een besluit hebben, de besluitvorming beïnvloeden. Dan zou immers belangenverstremming optreden. Ook de schijn hiervan dient te worden vermeden. Met de uitdrukking 'persoonlijk' is bedoeld op ieder belang dat niet behoort tot de belangen die het bestuursorgaan uit hoofde van de hem opgedragen taak behoort te behartigen. Ook in de Gedragscode van de gemeente Weert die tot 6 april 2017 van kracht is en de daaropvolgende gedragscode is respectievelijk opgenomen dat belangenverstremming dient te worden voorkomen (tot 6 april 2017) en dat een bestuurder actief en uit zichzelf belangenverstremming tegengaat (daarna).

In onze ogen had de burgemeester als voorzitter van de Stichting een belang dat niet behoorde tot de belangen van het bestuursorgaan. Namelijk dat subsidie wordt uitgekeerd aan de Stichting waar hij voorzitter van is. Dat het project zich binnen de gemeente Weert afspeelde en de gemeente Weert gebaat zou zijn bij het project doet daar in onze ogen niks aan af. Daarmee is naar onze mening dus sprake van een persoonlijk belang in de zin van art. 2:4 Awb.

Doordat de burgemeester heeft meegedaan aan de beraadslaging en besluitvorming in het college over de eerste subsidie aan de Stichting, is sprake een vermenging van het publieke belang van de gemeente Weert dat door de burgemeester wordt gediend en het privébelang van de burgemeester, namelijk het belang van de Stichting waar hij voorzitter van is. Hierdoor ontstaat in onze ogen in ieder geval de schijn van belangenverstrengeling en wordt op dit punt dus niet gehandeld in lijn met de gedragscode.

Ditzelfde geldt voor de toekenning van drie daaropvolgende financiële bijdrages door de burgemeester aan de Stichting. Hier knelt de toekenning in onze ogen des te meer. Op basis van de collegeverslagen hebben wij namelijk vastgesteld, dat het college over deze subsidies geen formeel besluit heeft genomen. Wij hebben ook geen mailcorrespondentie overlegd gekregen waaruit kan worden afgeleid dat het project in het college aan de orde is geweest. Sommige respondenten zeggen dit zich te kunnen herinneren, anderen niet. Kortom in onze ogen heeft de burgemeester zelf het besluit over de subsidies genomen, terwijl hij daar formeel niet toe bevoegd was. Tot slot is de toekenningsbrief enkel ondertekend door de burgemeester en niet namens het college. Ook dit aspect draagt bij aan in ieder geval de schijn van belangenverstrengeling.

3. De relatie van de burgemeester met het bedrijf Horne Quartier

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de relatie tussen de burgemeester en het bedrijf Horne Quartier (HQ). Eerst wordt een beschrijving gegeven van de Stichting HQ, vervolgens wordt ingegaan op de relatie tussen de Stichting The International Award for Young People en HQ, en op de (in)formele contacten tussen de heer Heijmans en HQ. Het hoofdstuk wordt afgerond met een analyse en beoordeling.

3.1 Stichting Horne Quartier

De Stichting Horne Quartier Weert (HQ) is een commanditaire vennootschap die investeert in onroerend goed. HQ heeft meerdere bestuurders en bestaat uit meerdere investeerders. HQ is sinds maart 2016 eigenaar van het voormalige Kazerneterrein dat tot september 2020 voor een groot deel is verhuurd aan het COA voor de opvang van asielzoekers. Het terrein is via een zogenaamde ABC-constructie van het Rijksvastgoedbedrijf via de gemeente aan HQ verkocht. Ter voorbereiding hierop zijn diverse gesprekken gevoerd met de gemeente. De burgemeester was hier niet bij betrokken, wel diverse ambtenaren en de portefeuillehouder. Wel heeft de burgemeester de koopovereenkomst ondertekend. Sinds april 2017 is HQ ook eigenaar van het aanpalende terrein De Lichtenberg. Provisius was grotendeels eigenaar van dit terrein. De gemeente had ook enkele belangen op dit terrein. De koopovereenkomst tussen de gemeente en HQ is ondertekend door de burgemeester. Ook hierbij is de burgemeester zelf niet betrokken geweest.

De bedoeling is dat het kazerneterrein en De Lichtenberg na het vertrek van het COA eind 2020 verder ontwikkeld wordt. HQ heeft in 2019 Novaform Vastgoedontwikkeling opdracht gegeven om een visie te ontwikkelen voor dit gebied. Novaform werkt hierbij samen met de gemeente Weert. In de collegevergadering van 17 september 2019 heeft het college ingestemd met een concept-intentieovereenkomst met Novaform Vastgoedontwikkeling, inzake de herbestemming van het Horne Quartier en het Lichtenbergterrein. Novaform is gemachtigd te beschikken over de eigendommen van HQ en daarover met de gemeente (financiële) afspraken te maken. Eind 2019 is de raad akkoord gegaan met de intentie overeenkomst.

3.2 Contacten tussen de heer Heijmans en HQ over de Stichting The International Award for Young People

In 2016 geeft de hoofdsponsor van de Stichting aan te stoppen. Het bestuur van de Stichting is op zoek gegaan naar nieuwe financiers, zo ook de voorzitter de heer Heijmans. Hij heeft hiervoor twee bedrijven benaderd waaronder HQ en een internationaal reisbureau. De heer Heijmans heeft verklaard dat hij één van de mede-eigenaren en medebestuurders (hierna: de bestuurder) van HQ telefonisch heeft benaderd en heeft uitgenodigd voor een gesprek over de Stichting. Hij kende deze bestuurder van onder meer het Kazerneterrein, waarvan HQ in maart 2016 eigenaar was geworden. Vervolgens heeft hij zijn secretariaat een afspraak laten maken. De bestuurder van HQ kan het telefoongesprek zich niet herinneren en heeft verklaard dat het hem van tevoren onduidelijk was waarvoor hij naar de burgemeester moest. De heer Heijmans heeft HQ (en ook het reisbureau) samen met de directeur van de Stichting eind juli 2016 ontvangen in de raadszaal van het gemeentehuis. Hij wilde namelijk een film vertonen van de Stichting en dat kon daar het beste. Hij heeft HQ gevraagd voor drie jaar elk jaar 50.000 euro te sponsoren. Volgens de bestuurder van HQ heeft de heer Heijmans in het gesprek toegelicht dat de Stichting ook voornemens is een project uit te voeren op het Kazerneterrein waar het AZC is gevestigd. Na de bijeenkomst in de raadszaal heeft de directeur van de Stichting enkele keren overleg gevoerd met de bestuurder. De vicevoorzitter van de Stichting heeft verklaard, dat hij aanspreekpunt was van de directeur van de Stichting, om met de bestuurder van HQ tot een akkoord te komen over de sponsoring. Dit mede gezien de relatie van de gemeente Weert (en daarmee de voorzitter van de Stichting tevens burgemeester van Weert) met HQ. Uiteindelijk is HQ akkoord gegaan met 25.000 euro subsidie per jaar voor drie jaar. Het contract is in oktober 2016 ondertekend door de directeur van de Stichting en de bestuurder van HQ. Dit sponsorbedrag is voor de

stichting relatief veel geld. Blijkens de jaarverslagen van 2017 en 2018 zijn de jaarlijkse inkomsten ruim 80.000 euro waarvan circa 40.000 euro aan giften en schenkingen.

De bestuurder van HQ heeft aangegeven dat zijn bedrijf vele instanties ondersteunt in Weert. HQ is daar zeer transparant over. In bijvoorbeeld een presentatie voor het college over de toekomst van het Kazerneterrein en de Lichtenberg begin maart 2018, is onder meer aangegeven dat HQ sponsor is van de Stichting.

Eind 2019 liep het contract af. Eind augustus 2019 hebben de heer Heijmans en de directeur van de Stichting met de bestuurder van HQ hierover gesproken op het gemeentehuis. HQ heeft in dit gesprek aangegeven voor één jaar de stichting te willen sponsoren. Het bestuur van de Stichting is akkoord gegaan. De overeenkomst is op 12 september getekend door de directeur van de Stichting en op 14 oktober 2019 door HQ. De heer Heijmans heeft verklaard dat hij de verlenging van de sponsoring niet in deze college vergadering heeft gemeld, maar wel later mondeling in het college heeft gemeld.

3.3 Overige contacten tussen de burgemeester en de bestuurder van Horne Quartier

PSV en Francorchamps

De gemeente Weert heeft enkele business seats in het PSV stadion. In april 2018 heeft de wethouder Economische Zaken de bestuurder van HQ voor de kampioenswedstrijd uitgenodigd als gast. De wethouder Economische Zaken ging bijna altijd naar de wedstrijden; de burgemeester een enkele keer. Ook de burgemeester was die wedstrijd aanwezig. Door ons geïnterviewde aanwezigen hebben verklaard dat tussen de bestuurder van HQ en de burgemeester het gesprek werd gevoerd over autoraces. De burgemeester gaf aan dat hij met zijn broer naar Francorchamps zou gaan. De bestuurder van HQ gaf aan dat hij daar ook zou zijn in een villa aan het circuit, waar hij genodigden kan ontvangen en heeft de burgemeester vervolgens spontaan uitgenodigd langs te komen. De bestuurder van HQ en de burgemeester hebben vervolgens hun mobiele telefoonnummers uitgewisseld.

De burgemeester ging niet naar Francorchamps op kaarten van de bestuurder van HQ, maar had zijn eigen tickets gekocht met zijn broer. Eenmaal in Francorchamps op het circuit belde de burgemeester de bestuurder van HQ dat hij bij de villa was aangekomen. De bestuurder van HQ heeft de burgemeester een bezoekerspas gegeven zodat hij naar hem toe kon komen. Het chalet had zes bezoekerspassen die door de bestuurder van HQ en zijn zakenpartners zijn gekocht. De burgemeester is daar niet lang geweest en heeft een glas wijn gedronken. Later op de middag is hij nogmaals op bezoek geweest. Er zijn volgens de bestuurder van HQ en de burgemeester geen zaken gedaan.

In het B&W-verslag van 21 augustus is opgenomen dat de burgemeester heeft gemeld dat hij is uitgenodigd door de bestuurder van HQ voor de formule I race in Francorchamps. Ruim een week later waren de races.

Golftoernooi

In Nistelrode wordt jaarlijks een golftoernooi georganiseerd door de Stichting Charity Cup Nistelrode ten behoeve van maatschappelijke doelen in de regio. Hieraan wordt door het bedrijfsleven en organisaties deelgenomen. Een deel van de opbrengst gaat naar een jaarlijks te kiezen landelijk hoofddoel, te bepalen door de hoofdsponsor. De vicevoorzitter van de Stichting, die tevens wethouder is in Bernheze, kwam in 2018 op het idee om HQ als hoofdsponsor te vragen voor het toernooi en heeft hiervoor de bestuurder van HQ in contact gebracht met de organisatie van het toernooi. HQ diende hiervoor 5.000 euro te betalen. De afspraak met de toernooi organisatie is vervolgens dat dit geld wordt verdubbeld met de opbrengst van het toernooi en dat HQ mag bepalen naar welk goed doel de totale opbrengst van 10.000 euro zou gaan, te weten de Stichting. De 5.000 euro die HQ heeft ingelegd, mocht HQ van de Stichting aftrekken van de eigen sponsoring van de Stichting. Netto heeft dit de stichting dus 5.000 euro opgeleverd. Het aantrekken van HQ als hoofdsponsor en het overleg over de financiële

constructie is gevoerd door de vicevoorzitter van de Stichting, afgestemd in het bestuur. De cheque is blijkens een overlegde foto uit de krant aan het einde van het golftoernooi door de bestuurder van HQ overhandigd aan de directeur van de Stichting. De heer Heijmans was aanwezig op het toernooi. Hij heeft meegespeeld in de flight van de gemeente Bernheze als gast van de gemeente en niet in de flight van de bestuurder van HQ. De heer Heijmans was op geen enkele wijze betrokken bij de uitreiking van de cheque.

3.4 Analyse en beoordeling handelwijze van de burgemeester

Wij stellen vast dat de heer Heijmans HQ heeft benaderd om sponsor te worden van de Stichting waar hij voorzitter van is. De bestuurder van HQ en de heer Heijmans kennen elkaar vanwege de verkoop van het Kazerneterrein aan HQ. De burgemeester voert het gesprek met de bestuurder van HQ in de raadszaal van de gemeente Weert. Wij constateren dat de heer Heijmans hiermee zijn functie en voorzieningen waarvan hij als burgemeester gebruik kan maken, inzet ten behoeve van het werven van een sponsor voor de Stichting. Tegelijkertijd constateren wij dat hier door de burgemeester niet is gehandeld in strijd met wet- of regelgeving. Burgemeester Heijmans heeft verklaard dat hij eind 2016 in het college mondeling heeft gemeld dat HQ hoofdsponsor is van de Stichting. Niet alle geïnterviewden die hierbij aanwezig zijn geweest kunnen zich dit herinneren.

In augustus 2019 gaat de heer Heijmans opnieuw in gesprek met de bestuurder van HQ over een verlenging van het sponsorschap van de Stichting. Het proces van ondertekening van de sponsorovereenkomst loopt tot begin oktober. Half september komt ook de concept-intentieovereenkomst met Novaform Vastgoedontwikkeling inzake de herbestemming van het Horne Quartier en het Lichtenbergterrein in het college. Novaform werkt in opdracht van HQ. Wij hebben begrepen dat de burgemeester niet in deze vergadering het college heeft gemeld dat hij in gesprek was met HQ over een verlenging van de sponsorovereenkomst. Dit is in onze ogen informatie die van belang is voor overige collegeleden. Afgezet tegen de gedragscode integriteit van de gemeente Weert waarin de kernwaarde 'Openheid' is opgenomen, was het in onze ogen op zijn plaats geweest om de overige collegeleden op dat moment hiervan op de hoogte te stellen en vervolgens niet deel te nemen aan de beraadslaging en besluitvorming. Op basis van de interviews constateren wij dat de burgemeester geen sturende rol heeft gespeeld bij de beraadslagingen en besluitvorming. Hierbij is geen sprake van (de schijn van) belangenverstremming. Dit laat onverlet dat volgens ons de burgemeester het had moeten melden en niet had moeten deelnemen. Zo gezien is niet gehandeld conform de gedragscode integriteit.

Uit de bestudeerde documenten en gevoerde gesprekken constateren wij dat er in 2015/2016 diverse gesprekken zijn gevoerd tussen de gemeente en de bestuurder van HQ over de verkoop van het Kazerneterrein en De Lichtenberg en later over de toekomstige ontwikkeling van het terrein. Op een aantal formele momenten, bijvoorbeeld bij de ondertekening van de overeenkomst, zijn de burgemeester en de bestuurder van HQ elkaar tegengekomen. Wij stellen vast dat de burgemeester niet zelf betrokken is geweest bij de gesprekken met HQ.

Informeel is de heer Heijmans de bestuurder van HQ enkele keren tegengekomen. Wat betreft het bezoek aan de wedstrijd van PSV was de bestuurder van HQ de gast van één van de wethouders. De burgemeester heeft hier verder geen betrokkenheid bij gehad. Zijn bezoek aan de bestuurder van HQ te Francorchamps heeft burgemeester Heijmans gemeld in het college. Wat betreft het golftoernooi stellen wij vast de heer Heijmans geen betrokkenheid heeft gehad bij de voorbereiding, de afspraken met HQ en de prijsuitreiking.

Deze formele dan wel informele contacten hebben in onze ogen niet geleid tot het op enig moment ontstaan van (de schijn van) belangenverstremming, dan wel tot een andere schending van wet- of regelgeving op het gebied van integriteit door de burgemeester.

4. De handelwijze van mevrouw Kadra en de rol van de burgemeester

Mevrouw Kadra en haar activiteiten als vrijwilliger voor de Stichting

Mevrouw Kadra is sinds 2006 raadslid PvdA. Sinds 2018 is zij fractievoorzitter van de eenmansfractie. Zij is sinds de komst van het AZC naar Weert, eind september 2015, actief als vrijwilliger op het AZC onder meer bij de Welkom Winkel van het Rode Kruis. De vrijwilligers van de Welkom Winkel zamelen kleding en speelgoed in. In 2016 wil de Stichting in Weert en in het bijzonder bij het AZC een pilot beginnen van hun programma met asielzoekers en statushouders. Doel van de pilot is het bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling van jonge statushouders en Weertenaren (deelnemers) en de integratie in de Nederlandse samenleving. De begeleiders van hen zijn vrijwilligers/inwoners uit Weert en eventueel volwassen statushouders.

De directeur van de Stichting had hierover in 2016 contact gehad met de burgemeester. Vervolgens heeft de directeur op aanraden van de burgemeester in het najaar van 2016 mevrouw Kadra uitgenodigd voor een gesprek over de pilot. Zij was immers actief op het AZC met een groep vrijwilligers en naar eigen zeggen hierdoor een goed aanhakingspunt. In het najaar van 2016 heeft dit gesprek plaatsgevonden op de B&W-kamer. De burgemeester was hier niet bij; mevrouw Kadra nam deel aan het gesprek als vrijwilliger op het AZC en niet als raadslid. Mevrouw Kadra was positief, want zij wilde meer hulp bieden op het AZC. Vervolgens gaat mevrouw Kadra de directeur helpen met het vormgeven van de pilot. Daarnaast volgt zij eind 2016 zelf een opleiding om begeleider te worden. Het certificaat ontvangt zij op 10 december 2016. Als de pilot Weert gaat lopen voert zij vanaf 2017 tot heden de begeleidende werkzaamheden uit. Zij wordt in 2018 samen met een andere vrijwilliger contactpersoon/coördinator van de vrijwilligers en het aanspreekpunt voor de directeur. De eindverantwoordelijkheid voor de pilot ligt bij de directeur van de Stichting. Mevrouw Kadra is nooit projectleider geweest. Zij doet dit alles als vrijwilliger en krijgt er geen geld voor.

Mevrouw Kadra als werknemer voor de Stichting

In december 2018 zag mevrouw Kadra in de nieuwsbrief van de Stichting een vacature Accountmanager Onderwijs bij de stichting. De parttime functie (16 uur per week) heeft betrekking op het Three Funds project. Dit is een project geaccordeerd door het hoofdkantoor van de Stichting in Londen voor drie jaar om het Award programma verder te laten landen in Nederland. Deze functie heeft niets te maken met de pilot in Weert. Het leek mevrouw Kadra wel wat. In de wandelgangen heeft zij gevraagd aan de heer Heijmans of deze functie iets voor haar zou zijn en bij haar paste. Hij was daar positief over. Verder heeft mevrouw Kadra met hem geen enkel contact meer gehad hierover. Dit wordt bevestigd door de burgemeester. Mevrouw Kadra heeft op 28 december 2018 gesolliciteerd. De sollicitatiebrief was gericht aan de directeur. Begin 2019 heeft zij aan de griffier gevraagd of de combinatie raadslid, vrijwilliger bij het pilot project (deels gefinancierd door gemeente) en het in loondienst werken bij de Stichting tot problemen zou kunnen leiden voor haar raadslidmaatschap. De griffier heeft aangegeven dat alle functies verenigbaar met elkaar waren.

Wij hebben begrepen dat er 14 sollicitanten waren. De stichting had een selectiecommissie waarvan de heer Heijmans geen deel van uit maakte. Er zijn twee sollicitatiegesprekken gevoerd met mevrouw Kadra waar de heer Heijmans niet bij was. Hij wilde naar eigen zeggen en volgens de respondent van de Stichting ook geen rol spelen omdat hij één van de sollicitanten (mevrouw Kadra) kende. De selectiecommissie heeft het unanieme voorstel gedaan aan het bestuur om mevrouw Kadra aan te nemen. Het bestuur heeft in bijzijn van de heer Heijmans conform besloten. Wij hebben van beiden begrepen dat de heer Heijmans en mevrouw Kadra tijdens de procedure geen contact met elkaar hebben over haar sollicitatie gehad.

Mevrouw Kadra is op 1 maart 2019 gestart met haar werkzaamheden. Vanaf de zomer 2019 tot februari 2020 is zij enkele keren aanwezig geweest bij bestuursvergaderingen van de Stichting vanwege het vertrek van de directeur.

In deze vergaderingen is in haar bijzijn niet gesproken over de pilot en subsidie aanvraag aan de gemeente Weert dan wel sponsorgelden van het bedrijf HQ aan de Stichting.

Mevrouw Kadra en haar rol bij de herbenoeming van burgemeester Heijmans

In september 2016 start de herbenoemingsprocedure van burgemeester Heijmans. Mevrouw Kadra is als fractievoorzitter van de PvdA lid van de vertrouwenscommissie. Mevrouw Kadra heeft verklaard dat de heer Heijmans sinds mei 2016 bevriend is met haar en haar familie. Zo heeft hij een condoleancebezoek gebracht aan de familie en enkele keren de Iftar maaltijd bij de familie genuttigd. Volgens mevrouw Kadra is de vriendschap met de burgemeester algemeen bekend bij de raadsleden. De heer Heijmans zegt met meerdere raadsleden privé om te gaan. Bij de start van de werkzaamheden van de commissie heeft zij niet gemeld dat zij vrijwilliger is bij de Stichting waar de burgemeester voorzitter van is. Haar vrijwilligersfunctie was algemeen bekend en heeft naar eigen zeggen altijd op de website van de gemeente gestaan als nevenwerkzaamheid. De vertrouwenscommissie had volgens haar kunnen weten dat zij vrijwilliger was bij de Stichting waarvan de burgemeester de voorzitter was. In februari 2017 eet zij op haar verzoek in een restaurant met de burgemeester om problemen binnen de PvdA te bespreken. De dringende afspraak kwam tot stand in Bree, omdat de burgemeester daar moest zijn, mevrouw Kadra daar heen kon en omdat dit op de korte termijn het meest geschikte moment was. In de vertrouwenscommissie wordt bekend dat zij met de burgemeester had gegeten. Haar integriteit werd ter discussie gesteld. Als gevolg hiervan stapt mevrouw Kadra uit de commissie. Zoals dat hoort bij vertrouwenscommissies blijft dit geheim. Totdat een jaar later in maart 2018 vlak voor de verkiezingen een artikel verschijnt in de krant hierover.

Analyse en beoordeling handelwijze van mevrouw Kadra en de rol van de burgemeester

Als vrijwilliger is mevrouw Kadra sinds 2016 betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van de pilot Weert van de Stichting. De burgemeester geeft hierover de tip aan de directeur van zijn Stichting, omdat mevrouw Kadra al als vrijwilliger actief is op het AZC. Mevrouw Kadra heeft een nevenfunctie als vrijwilliger bij de Stichting en daarna haar dienstverband gemeld bij de griffie en het staat op de website van de gemeente. Mevrouw Kadra is vanuit haar vrijwilligersrol bij de Stichting en als raadslid niet betrokken bij de financiering door de gemeente. Dit werd overgelaten aan de directeur van de Stichting, tevens projectleider van de Pilot Weert. Wat betreft haar sollicitatieprocedure bij de Stichting stellen wij vast dat de burgemeester (en voorzitter van de Stichting) geen rol heeft gespeeld bij de benoemingsprocedure van mevrouw Kadra als medewerker van de Stichting. Er is geen relatie tussen de werkzaamheden van mevrouw Kadra als medewerker van de Stichting en de werkzaamheden van de Stichting die door de gemeente worden gefinancierd.

Wij hebben geen verband kunnen vaststellen tussen de rol van mevrouw Kadra in de benoemingscommissie en haar aanstelling bij de Stichting. Beide procedures liepen niet parallel. Mevrouw Kadra is om andere redenen uit de benoemingscommissie gestapt en burgemeester Heijmans heeft zich niet bemoeid met haar sollicitatieprocedure. Dit alles neemt niet weg dat er drie relaties zijn tussen de burgemeester en mevrouw Kadra: een persoonlijke relatie, een private relatie (werkgever-werknemer) en een publieke relatie (controleerende functie richting burgemeester). Op basis van de bestudeerde documenten en gevoerde gesprekken hebben wij geen feiten en omstandigheden vastgesteld dat er bij mevrouw Kadra en de burgemeester sprake is van een schending van de wet- en regelgeving.

5. Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

5.1.1 Subsidiotoekenningen aan de Stichting International Award for Young People en andere organisaties door de burgemeester

Deelvragen zijn:

- Hoe is het subsidieproces met de Stichting, en eventueel andere organisaties, verlopen? Wat was de rol van de burgemeester daarin (formeel/informeel)?
- Was de burgemeester (formeel) bevoegd de subsidie(s) te verstrekken?
- Is hier sprake van (de schijn van) belangenverstrengeling?
- Is hier gehandeld in strijd met wet- en regelgeving op het gebied van integriteit?

De conclusies luiden als volgt:

Ten aanzien van subsidieproces richting college en raad en de bevoegdheid van de burgemeester

Het college en de raad hebben niet op voorhand een formeel besluit genomen over de inhoudelijke besteding van de COA-gelden en zijn achteraf ook niet hierover structureel op de hoogte gesteld. Het enige waarover de raad elk jaar door het college is geïnformeerd en een besluit heeft genomen, betreft de (onder) uitputting van de besteding van de COA-gelden en de overheveling daarvan naar het nieuwe begrotingsjaar.

Over het portefeuillehouderschap heeft de burgemeester verklaard dat hij portefeuillehouder is van de COA-gelden, dat dit in het college is vastgesteld en dat hij namens het college het mandaat had om de COA-gelden te besteden. Op basis van de interviews ontstaat hierover geen eenduidig beeld. Wij hebben dit mandaat niet op basis van (formele) documenten kunnen vaststellen. Dit betekent dat we tijdens het onderzoek geen formeel juridische basis hebben gevonden voor het portefeuillehouderschap van de burgemeester wat betreft de COA-gelden. Wij kunnen dan ook niet anders constateren dan dat de burgemeester niet bevoegd was om de COA-gelden uit te geven.

Hoewel er formeel geen besluit is genomen over de rol van de burgemeester heeft het college hier ook nooit bezwaar tegen gemaakt. Binnen het college was duidelijkheid over waar de COA-gelden aan besteed konden worden: extra personele kosten die verband houden met de komst van het AZC en voor activiteiten en projecten te gebruiken voor de integratie van statushouders/vluchtelingen. De burgemeester lette hier bij de besluitvorming goed op.

Ten aanzien van het subsidieproces van de projecten en de rol van de burgemeester

Buiten de Stichting International Award for Young People zijn 16 projecten gefinancierd met de COA-gelden. Bij alle projecten zien wij een relatie met statushouders dan wel vluchtelingen. Bij de meeste projecten was de burgemeester betrokken in het voortraject. De burgemeester heeft in de meeste gevallen een sterke stempel gedrukt op de financiële ondersteuning van de projecten uit de COA-gelden. Bij ruim de helft van alle projecten hebben wij mailcorrespondentie overlegd gekregen waaruit kan worden afgeleid dat het project in het college aan de orde is geweest. Meestal op basis van een memo van een medewerker of een formeel subsidievoorstel, soms mondeling door de burgemeester. Bij een derde van de projecten hebben wij op basis van de collegeverslagen vastgesteld, dat het college hierover formeel een besluit heeft genomen; bij twee derde van de projecten niet. Op basis van de interviews hebben wij overigens begrepen dat niet alles uit de zogenaamde rondvraag wordt genotuleerd. In zes gevallen is de toekenningsbrief enkel ondertekend door de burgemeester, in vier gevallen

door burgemeester en secretaris tezamen en in de andere gevallen is er geen toekenningsbrief in het dossier aangetroffen, maar is er wel geld overgemaakt.

Het is in veel gevallen onduidelijk van welk type uitgave sprake is: een subsidie of een betaling voor geleverde goederen of diensten. In 'toekenningsbrieven' komen wij een derde variant tegen: de 'financiële bijdrage'. Deze bijdrage vertoont kenmerken van een subsidie. Een deel van deze 'financiële bijdrages' is echter niet in overeenstemming met het subsidiebeleid van de gemeente. Er is in ieder geval geen regeling waarop de bijdrage wordt gebaseerd, noch voldoet een van deze bijdrages aan de vereisten voor een incidentele subsidie. De projecten waaraan een 'financiële bijdrage' is toegekend worden doorgaans niet in het college ingebracht en de toekenningsbrieven worden uitsluitend door de burgemeester ondertekend.

Wij constateren dat de toekenning van COA-gelden aan projecten op een slordige en onzorgvuldige wijze is verlopen. Daarmee staat het handelen van de burgemeester in deze op gespannen voet met de kernwaarde zorgvuldigheid zoals verwoord in de Awb en de Gedragscode. Bij zorgvuldigheid draait het om het vergaren van de benodigde kennis omtrent de relevante feiten en af te wegen belangen. De gedragscode (voor 6 april 2017) heeft het over het zodanig handelen dat alle organisaties en burgers op gelijke wijze en met respect worden bejegend en dat belangen van partijen op correcte wijze worden afgewogen. Met het oog daarop constateren wij dat de besluitvorming in het college onvoldoende is voorbereid, in veel gevallen niet duidelijk is, of überhaupt niet heeft plaatsgevonden. Daarnaast is de verslaglegging van de collegevergaderingen niet compleet, zijn brieven formeel niet in orde, dossiers niet compleet en wordt het subsidiebeleid niet (consequent) gevolgd. Ook is überhaupt sprake van een onduidelijke financieringsgrondslag. Soms worden er gelden verstrekt zonder dat er een duidelijke aanvraag is ingediend.

In toekenningsbrieven wordt (af en toe) gerept over subsidies, terwijl de brieven en daarin gemaakt afspraken niet aan de formele vereisten voldoen. Verder is de burgemeester in onze ogen niet bevoegd om de geldbedragen namens het college toe te kennen. Daar is geen formele grondslag voor. De bevoegdheid om subsidies te verlenen komt toe aan het college. Zoals eerder gemeld hebben wij niet kunnen vaststellen dat deze bevoegdheid gemandateerd is aan de burgemeester.

Ook de ondertekening van een deel van de toekenningsbrieven door uitsluitend de burgemeester is niet correct. Hij kent de geldbedragen immers niet toe vanuit zijn hoedanigheid als bestuursorgaan, maar namens het college (mocht hij al bevoegd zijn).

Ten aanzien van de Stichting en de rol van de burgemeester

De burgemeester heeft als nevenfunctie het voorzitterschap van de Stichting The International Award for Young People. Wij hebben begrepen dat het voorzitterschap van de Stichting van de burgemeester vermeld stond op de website van de gemeente onder nevenfuncties. Dit is conform de gedragscode integriteit.

Met de komst van het AZC naar Weert zag de burgemeester als voorzitter van de Stichting kansen voor de Stichting voor een project in Weert, waarbij een verbinding kan worden gelegd met asielzoekers en statushouders. De burgemeester introduceert hiervoor de directeur bij enkele ambtenaren die vervolgens een traject ingaan om het project vorm te geven. Wij hebben geen feiten en omstandigheden kunnen vaststellen dat de burgemeester hier druk heeft uitgeoefend op de ambtenaren. Hij bleef op afstand betrokken.

Vervolgens komt het eerste subsidieverzoek van de Stichting in het college. De burgemeester heeft over zijn rol bij de besluitvorming verklaard te hebben deelgenomen aan de beraadslagingen en besluitvorming in het college over de subsidie aan de Stichting. Als reden daarvoor geeft hij aan dat het besluit betrekking had op jongeren in Weert en dat hij daarom hierover mee kon praten. In onze ogen had de burgemeester als voorzitter van de Stichting een belang dat niet behoorde tot de belangen van het bestuursorgaan. Namelijk dat subsidie wordt uitgekeerd aan de Stichting waar hij voorzitter van is. Dat het project zich binnen de gemeente Weert afspeelde

en de gemeente Weert gebaat zou zijn bij het project doet daar in onze ogen niks aan af. Daarmee is naar onze mening dus sprake van een persoonlijk belang in de zin van art. 2:4 Awb.

Doordat de burgemeester heeft meegedaan aan de beraadslaging en besluitvorming in het college over de eerste subsidie aan de Stichting, is er sprake van een vermenging van het publieke belang van de gemeente Weert dat door de burgemeester wordt gediend en het privébelang van de burgemeester, namelijk het belang van de Stichting waar hij voorzitter van is. Hierdoor ontstaat in onze ogen in ieder geval de schijn van belangenverstrengeling en wordt op dit punt dus niet gehandeld in lijn met de gedragscode.

Ditzelfde geldt voor de toekenning van drie daaropvolgende financiële bijdrages door de burgemeester aan de Stichting. Hier knelt de toekenning in onze ogen des te meer. Op basis van de collegeverslagen hebben wij namelijk vastgesteld, dat het college over deze subsidies geen formeel besluit heeft genomen. Wij hebben ook geen mailcorrespondentie overlegd gekregen waaruit kan worden afgeleid dat het project in het college aan de orde is geweest. Sommige respondenten zeggen dit zich te kunnen herinneren, anderen niet. Kortom in onze ogen heeft de burgemeester zelf het besluit over de subsidies genomen, terwijl hij daar formeel niet toe bevoegd was. Tot slot is de toekenningsbrief enkel ondertekend door de burgemeester en niet namens het college. Ook dit aspect draagt bij aan in ieder geval de schijn van belangenverstrengeling.

5.1.2 Signalen die betrekking hebben op de relatie tussen de burgemeester en het bedrijf Horne Quartier

Deelvragen zijn:

- Wat is de relatie tussen de burgemeester en HQ? En wat is zijn persoonlijke relatie met HQ¹⁴?
- Heeft de burgemeester een rol gespeeld bij de werving van HQ als sponsor voor de Stichting?
- Zijn er banden/relaties tussen HQ en 'de gemeente'? En zo ja, wat is de aard daarvan?
- Wat was de betrokkenheid van de burgemeester bij de relaties tussen HQ en de gemeente Weert?
- Is hier sprake van (de schijn van) belangenverstrengeling?
- Is hier gehandeld in strijd met wet- en regelgeving op het gebied van integriteit?

De conclusies luiden als volgt:

Ten aanzien van de relatie van de burgemeester met HQ

Er worden in 2015 en 2016 diverse gesprekken gevoerd tussen de gemeente en onder meer de bestuurder van HQ over de verkoop van het Kazerneterrein en De Lichtenberg en daarna over de toekomstige ontwikkeling van het terrein na vertrek van het AZC. De burgemeester is niet bij deze gesprekken betrokken geweest. Hij is de bestuurder van HQ af en toe tegengekomen op formele momenten.

Informeel is de burgemeester de bestuurder van HQ ook enkele keren tegengekomen. Wat betreft het bezoek aan de wedstrijd van PSV was de bestuurder van HQ te gast van één van de wethouders. De burgemeester heeft hier verder geen betrokkenheid bij gehad. Zijn bezoek aan de bestuurder van HQ te Francorchamps heeft burgemeester Heijmans gemeld in het college. Wat betreft het golftoernooi stellen wij vast dat de heer Heijmans geen betrokkenheid heeft gehad bij de voorbereiding, de afspraken met HQ en de prijsuitreiking.

Deze formele dan wel informele contacten met de bestuurder van HQ hebben in onze ogen niet geleid tot het op enig moment ontstaan van (de schijn van) belangenverstrengeling dan wel tot een andere schending van wet- of regelgeving op het gebied van integriteit door de burgemeester.

¹⁴ In dit kader is gevraagd specifiek aandacht te geven aan de deelname van de heer Heijmans en een van de eigenaren van HQ aan een golftoernooi, bezoek aan de voetbalwedstrijd PSV-Ajax en een bezoek de F1 races te Francorchamps.

Ten aanzien van het sponsorschap van HQ van de Stichting en de rol van de burgemeester

De heer Heijmans heeft HQ in 2016 benaderd om sponsor te worden van de Stichting waar hij voorzitter van is. Hij voert het gesprek met HQ hierover in de raadszaal. Wij constateren dat de heer Heijmans hiermee zijn functie en voorzieningen waarvan hij als burgemeester gebruik kan maken, inzet ten behoeve van het werven van een sponsor voor de Stichting. Tegelijkertijd constateren wij dat hier door de burgemeester niet is gehandeld in strijd met wet- of regelgeving op het gebied van integriteit. Burgemeester Heijmans heeft verklaard dat hij eind 2016 in het college mondeling heeft gemeld dat HQ hoofdsponsor is van de Stichting. Niet alle geïnterviewden die hierbij aanwezig zijn geweest kunnen zich dit herinneren.

In augustus 2019 gaat de heer Heijmans opnieuw in gesprek met de bestuurder van HQ over een verlenging van het sponsorschap van de Stichting. Het proces van ondertekening van de sponsorovereenkomst loopt tot begin oktober. Half september 2019 komt de concept-intentievereenkomst met Novaform Vastgoedontwikkeling inzake de herbestemming van het Horne Quartier en het Lichtenbergterrein in het college. Novaform werkt in opdracht van HQ. Wij hebben begrepen dat de burgemeester niet in deze vergadering in het college heeft gemeld dat hij in gesprek was met HQ over het sponsorschap voor zijn Stichting. Afgezet tegen de Gedragscode Integriteit van de gemeente Weert waarin de kernwaarde 'Openheid' is opgenomen, was het in onze ogen op zijn plaats geweest om op dat moment de overige collegeleden hiervan op de hoogte te stellen en vervolgens niet deel te nemen aan de beraadslaging en besluitvorming. Op basis van de interviews constateren wij dat de burgemeester geen sturende rol heeft gespeeld bij de beraadslagingen en besluitvorming. Hierbij is geen sprake van (de schijn van) belangenverstrengeling. Dit laat onverlet dat volgens ons de burgemeester het had moeten melden en niet had moeten deelnemen. Zo bezien is niet gehandeld conform de gedragscode integriteit.

5.1.3 Signalen die betrekking hebben op de relatie tussen de burgemeester en het raadslid Kadra, tevens werkzaam bij de Stichting International Award for Young People

Deelvragen zijn:

- Is de burgemeester op enige wijze betrokken geweest bij de aanstelling van het raadslid bij de Stichting? En zo ja, waaruit bestond deze betrokkenheid?
- Is de burgemeester en/of het raadslid transparant geweest binnen het college en richting de gemeenteraad over de werkzaamheden van het raadslid voor de Stichting?
- Maakte het raadslid onderdeel uit van de (her)benoemingscommissie van de burgemeester? Was zij destijds werkzaam voor de Stichting of had zij zicht op een functie bij de Stichting? En zijn de burgemeester en/of het raadslid hierover transparant geweest richting de gemeenteraad?
- Wat is de portefeuille van het raadslid? En in welke verhouding staat zij tot de burgemeester binnen de raad?
- Is hier door de burgemeester en/of het raadslid gehandeld in strijd met wet- of regelgeving op het gebied van integriteit?

De conclusies luiden als volgt:

Als vrijwilliger is mevrouw Kadra sinds 2016 betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van de pilot Weert van de Stichting. Vanaf begin 2019 is zij ook parttime in dienst bij de Stichting. Tevens is zij fractievoorzitter van een eenmansfractie in de raad en heeft als zodanig geen specifieke portefeuille. Vanaf begin 2016 is zij en haar familie bevriend met de heer Heijmans. De heer Heijmans zegt met meerdere raadsleden privé om te gaan. Mevrouw Kadra is transparant geweest over haar nevenwerkzaamheden voor de Stichting. Het staat vermeld op de website van de gemeente. Mevrouw Kadra is vanuit haar vrijwilligersrol bij de Stichting en als raadslid niet betrokken geweest bij de financiering door de gemeente. Er is geen relatie tussen de werkzaamheden van mevrouw Kadra als medewerker van de Stichting en de werkzaamheden van de Stichting die door de gemeente

worden gefinancierd. Wat betreft de sollicitatieprocedure van mevrouw Kadra als medewerker van de Stichting, stellen wij vast dat de burgemeester en voorzitter van de Stichting geen rol heeft gespeeld.

Mevrouw Kadra is enige tijd lid geweest van de herbenoemingscommissie. Zij was toen nog niet in dienst bij de Stichting en zij had toen ook geen uitzicht op een functie bij de Stichting. Wij hebben geen verband kunnen vaststellen tussen de rol van mevrouw Kadra in de benoemingscommissie en haar aanstelling bij de Stichting.

Dit alles neemt niet weg dat er drie relaties zijn tussen de burgemeester en mevrouw Kadra: een persoonlijke relatie, een private relatie (werkgever-werknemer) en een publieke relatie (controlerende functie richting burgemeester). Op basis van de bestudeerde documenten en gevoerde gesprekken hebben wij geen feiten en omstandigheden vastgesteld dat er bij mevrouw Kadra en de burgemeester sprake is van een schending van de wet- en regelgeving op het gebied van integriteit.

5.2 Aanbevelingen

Aan ons is gevraagd tot aanbevelingen te komen ten aanzien van de omgang met private belangen door bestuurders en politici in relatie met hun publieke belangen teneinde (de schijn van) belangenverstrengeling te voorkomen. Het uitgangspunt voor onze aanbevelingen zijn de bevindingen die wij hebben gedaan in het kader van het onderzoek. Deze aanbevelingen vallen uiteen in drie categorieën:

- Normen
- Procedures
- Aandacht

Normen

Een belangrijk element in het voorkomen van (de schijn van) belangenverstrengeling is het hebben van zo duidelijk mogelijk normen op dat gebied. We gebruiken bewust de terminologie “zo duidelijk mogelijk” omdat nooit van tevoren voor alle situaties bepaald kan worden hoe te handelen ter voorkoming van belangenverstrengeling. We bevelen hierover het volgende aan:

- In de huidige Gedragscode is opgenomen dat een volksvertegenwoordiger/bestuurder zich onthoudt van deelname aan besluitvorming over een specifieke opdracht aan een dienstverlener waarmee diegene een (in)directe relatie heeft. Daarmee wordt het vraagstuk in onze ogen te zeer verengd. Het gaat erom dat in het geval van een persoonlijk belang (bijvoorbeeld vanuit een nevenfunctie, vanuit betrokkenheid bij een sportclub, omdat een vriend een plan indient over ruimtelijke ontwikkeling, etc.) deze betrokkenheid wordt gemeld en al naar gelang de aard en “zwaarte” van de betrokkenheid een “maatregel” wordt getroffen. Dit kan eruit bestaan dat uitsluitend bekend wordt gemaakt binnen de raad/het college, dat niet wordt deelgenomen aan besluitvorming, dat niet het woord wordt gevoerd, dat enkel wordt deelgenomen aan technische behandeling van het voorstel etc.. Deze gedachte en praktijk zou wat ons betreft moeten landen in de Gedragscode en tussen de oren van raadsleden en bestuurders.
- Zorg voor een nadere operationalisering van het begrip belangenverstrengeling in de Gedragscode. Geef ook aan wat onder “schijn” wordt verstaan. Toon je hierin bewust van het onderscheid tussen gekozen raadsleden die de kiezer en bepaalde groepsbelangen vertegenwoordigen en collegeleden die in het belang van de gemeente Weert dienen te handelen.¹⁵ Dat onderscheid wordt nu niet gemaakt.
- De in de code genoemde financiële belangen richten zich met name op eerlijke concurrentieverhoudingen en opdrachten. Dat is in onze ervaring te beperkt. Het kan bijvoorbeeld ook gaan om een huis of stuk grond in

¹⁵ Zie in dit verband ook het wetsvoorstel: “Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur”.

de buurt waarvan ruimtelijke ontwikkelingen spelen of financiële participaties bijvoorbeeld in plaatselijke energiecorporaties.

Procedures

Naast normen een aandacht voor integriteit is het van groot belang procedures met elkaar af te spreken op het moment dat integriteit mogelijk in het geding komt. Door een duidelijke procedure te hebben en deze consequent toe te passen wordt het een vanzelfsprekendheid. Wij denken aan de volgende procedures:

- Evalueer het verloop van het proces van dit onderzoek. Maak mede aan de hand daarvan zo nodig nieuwe afspraken over hoe als raad om te gaan met vermoedens van belangenverstremming ten aanzien van raadsleden en/of bestuurders. Bij wie wordt dit gemeld? Hoe wordt hier vervolgens mee omgegaan? Wat is de rol van de burgemeester en de griffier daarin? Pas waar nodig het Protocol processtappen bestuurlijke integriteit aan.
- Maak als raadsleden onderling afspraken over het melden van een persoonlijk belang bij besluitvorming. Het ligt voor de hand dat het raadslid dit voorafgaand aan de beraadslaging en besluitvorming in commissie of raad meldt aan het fractievoorzittersoverleg en daarbij direct een voorstel doet voor een "beheersmaatregel". Vraag de griffier om ondersteuning hierbij (zie hiervoor meer uitgebreid onder "Normen").
- Maak afspraken binnen het college over hoe te handelen wanneer sprake is van een (direct dan wel indirect) persoonlijk belang bij de besluitvorming. Wij adviseren de basisafpraak te maken dit direct melden in het college, niet deel te nemen aan beraadslaging en besluitvorming en daarvan aantekening te maken in het collegeverslag.
- Indien een collegelid een persoonlijk belang heeft bij een dossier in zijn of haar portefeuille adviseren wij om als basisafpraak te hanteren dat dit dossier wordt overgedragen aan een collega bestuurder. Afhankelijk van de situatie kan daarin de lichtere variant "vierogen-principe" worden gehanteerd.
- Binnen de gemeente Weert gelden procedures. Onder andere met betrekking tot besluitvorming, mandatering en het verstrekken van subsidies. Deze procedures zijn er niet voor niks. Het handelen van de gemeente Weert dient namelijk zorgvuldig, transparant en navolgbaar te zijn. Dit geeft de gemeente ook zelf aan in diverse documenten hierover. Ter voorkoming van (de schijn van) belangenverstremming is van belang deze procedures te volgen en elkaar erop aan te spreken op het moment dat dit niet gebeurt. Ook is in dit kader van belang dat mandaten en besluiten goed zijn vastgelegd, dat de archivering op orde is en dat correspondentie voldoet aan de formele vereisten.

Aandacht

Minstens zo belangrijk als normen en procedures is het gesprek daarover. Politici en bestuurders denken vaak goed op de hoogte zijn van relevante normen op het gebied van belangenverstremming maar onze ervaring is dat dit niet zo is. Immers bij integriteit gaat het om meer dan alleen het naleven van regels. Het vergt continu aandacht door te werken aan bewustwording, oefening en dialoog. Fris daarom regelmatig relevante wet- en regelgeving met elkaar op en bespreek dilemma's met elkaar. Met het oog hierop komen we tot de volgende concrete aanbevelingen:

- Besteed periodiek (tenminste eens per twee jaar) aandacht aan integriteit binnen raad en college. Doe dit door nog eens de regelgeving op dit gebied met elkaar door te nemen.
 - Wanneer is sprake van (schijn van) belangenverstremming?
 - Wat betekent dit voor mijn deelname aan de beraadslaging en besluitvorming?
 - Wat is het mogelijke gevolg als ik toch meedoe?
 - Wat zijn verboden handelingen? En wat moet ik doen in het geval van een verboden handeling?

- Bespreek dan ook met elkaar dilemma's over de omgang met persoonlijke belangen. Hierdoor leer je elkaars standpunten kennen, wordt gewerkt aan gezamenlijke moresprudentie en herken je eerder mogelijke belangenverstrengeling.
- Bespreek met elkaar wat verstaan wordt onder de kernwaarden van de gemeente Weert. Wat betekent onafhankelijkheid voor het optreden van een wethouder in een ingewikkeld handhavingss dossier? En wat betekent zorgvuldigheid bij de behandeling van een subsidieaanvraag?
- Een andere manier om te werken aan het bewustzijn op het gebied van de omgang met persoonlijke belangen is het aanbieden van een integriteitstoets aan raadsleden. Deze toets is vrijwillig en is er niet op gericht om raadsleden af te rekenen of de maat te nemen. Wel dient deze toets ertoe om raadsleden bewust te maken van mogelijke risico's op belangenverstrengeling (bijv. vanwege grondposities, overeenkomsten met de gemeente, belangen van familieleden, etc.) en handelingsperspectief te geven over hoe hiermee om te gaan.

Bijlage 1. Normenkader

Toelichting

In het voorliggend normenkader beschrijven wij de normen waaraan geconstateerde feiten en omstandigheden worden getoetst. Het normenkader bestaat uit de volgende onderdelen:

1. gedragscode bestuurlijke integriteit gemeente Weert 2017 (van de volksvertegenwoordigers en bestuurders van de gemeente Weert);
2. Nieuw Integraal Integriteitbeleid gemeente Weert, gedragscode bestuurlijke integriteit voor de burgemeester (28 juli 2005);
3. gemeentewet;
4. algemene wet bestuursrecht (algemene beginselen van behoorlijk bestuur);
5. normen met betrekking tot bevoegdheden (Awb subsidiebepalingen, Algemene Subsidieverordening gemeente Weert, Mandatenregeling gemeente Weert).

Van elk van de onderdelen lichten wij de voor het onderzoek (meest) relevante passages uit. Mogelijk blijken in de loop van het onderzoek ook andere bepalingen relevant. Deze worden dan aan het normenkader toegevoegd.

In het normenkader maken we waar relevant onderscheid tussen normen die betrekking hebben op het handelen van de burgemeester en het raadslid.

Gedragscode bestuurlijke integriteit gemeente Weert (vigerend van 2017 tot heden)

Zowel van toepassing op bestuurders als raadsleden

Goed bestuur is integer bestuur. Daarmee is integriteit niet alleen een verantwoordelijkheid van de individuele politieke ambtsdragers, maar een gezamenlijk belang dat de hele organisatie en het hele bestuur in al zijn geledingen aangaat. De gedragscode richt zich daarom zowel tot de individuele politieke ambtsdragers, als tot de bestuursorganen.

Kernwaarden

De volksvertegenwoordigers en bestuurders van de gemeente Weert gaan bij hun handelen uit van de volgende kernwaarden:

- openheid en integriteit;
- participatie;
- behoorlijke contacten met burgers;
- doelgerichtheid en doelmatigheid;
- legitimiteit;
- lerend en zelfreinigend vermogen en verantwoording;
- voorkomen van belangenverstrengeling;
- betrouwbaarheid;
- dienstbaarheid;
- functionaliteit;
- onafhankelijkheid;
- zorgvuldigheid;

Belangenverstremgeling

Een volksvertegenwoordiger/bestuurder gaat actief en uit zichzelf belangenverstremgeling tegen.

In de gedragscode zelf wordt niet verder uitgewerkt wat onder belangenverstremgeling wordt verstaan. De definitie van Berenschot luidt als volgt:

Belangenverstremgeling betekent letterlijk: de verstremgeling van belangen bij iemand die meer dan één functie bekleedt. Meer specifiek kan belangenverstremgeling gedefinieerd worden als een verstremgeling tussen uitoefening van een taak/functie en de privébelangen van degene die deze taak/functie uitoefent. Privébelangen kunnen zeer uiteenlopend van aard zijn, maar zijn ruwweg onder te verdelen in financiële en niet-financiële belangen. Bij financiële belangen gaat het om een (potentieel) gewin of verlies van financiën. Daarbij kan het gaan om je persoonlijke financiën, maar bijvoorbeeld ook om een onderneming waarin je een financieel belang hebt. Bij niet-financiële belangen gaat het met name om een (potentieel) voordeel voor jezelf of aan jezelf gerelateerde personen of organisaties. Belangenverstremgeling speelt in het bijzonder in de publieke sector omdat objectiviteit, zorgvuldigheid, onpartijdigheid en onafhankelijkheid daar kernbeginselen zijn.

Artikel 1. Financiële belangen

1. Een volksvertegenwoordiger/bestuurder doet opgave van zijn financiële en zakelijke belangen in ondernemingen en organisaties, waarmee de gemeente zaken doet of waarin de gemeente een belang heeft.
2. Bij privaat-publieke samenwerkingsrelaties wordt (de schijn van) bevoordeling in strijd met eerlijke concurrentieverhoudingen voorkomen.
3. Een volksvertegenwoordiger/bestuurder, die familie- of vriendschapsbetrekkingen of anderszins persoonlijke betrekkingen heeft met een aanbieder van diensten aan de gemeente, onthoudt zich van deelname aan het besluitvormingsproces over de betreffende opdracht.
4. De opgave van de financiële belangen van de burgemeester en de wethouders is openbaar en door derden te raadplegen.

Artikel 4. Nevenfuncties

1. Een volksvertegenwoordiger/bestuurder vervult geen nevenfuncties die een risico vormen voor een integrale invulling van het ambt.
2. De volksvertegenwoordiger/bestuurder levert de informatie aan over de (neven)functies die openbaar gemaakt moeten worden bij aanvang van zijn ambt. Als gaande zijn functie nieuwe (neven)functies aanvaard worden of de omstandigheden met betrekking tot bestaande (neven)functies wijzigen, wordt de informatie die hierop betrekking heeft binnen één week aangeleverd bij de gemeente.
3. De informatie betreft in ieder geval:
 - a. de omschrijving van de (neven)functie;
 - b. de organisatie voor wie de (neven)functie wordt verricht;
 - c. of het al dan niet een (neven)functie betreft uit hoofde van het ambt;
 - d. of de (neven)functie bezoldigd of onbezoldigd is.
 - e. indien bezoldigd - voor zover deze openbaar gemaakt moeten worden (wethouders) – wat de inkomsten daaruit zijn.
4. Er wordt een openbaar register aangelegd, dat via internet raadpleegbaar is.

Artikel 6. Eigen bate

De volksvertegenwoordiger/bestuurder maakt niet ten eigen bate of ten bate van derden gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen niet-openbare informatie.

Artikel 8. Lunches, diners, recepties, excursies, evenementen en reizen

Een volksvertegenwoordiger/bestuurder moet actief voorkomen dat hij door het accepteren van uitnodigingen voor activiteiten, die niet door de gemeente georganiseerd en betaald worden, in de uitoefening van zijn functie en de besluitvorming wordt beïnvloed.

Nieuw Integraal Integriteitbeleid gemeente Weert (vigerend van 2004 tot 2017)

Gedragscodex bestuurlijke integriteit voor de burgemeester van de gemeente Weert

Deel I. Functioneren in algemene zin

- *Dienstbaarheid.* Het handelen van de burgemeester is altijd en volledig gericht op het belang van de gemeente en op de organisaties en burgers, die daar onderdeel van uit maken.
- *Onafhankelijkheid.* Het handelen van de burgemeester wordt gekenmerkt door onafhankelijkheid, dat wil zeggen dat geen vermenging optreedt met oneigenlijke belangen en dat ook iedere schijn van een dergelijke vermenging wordt vermeden.
- *Openheid.* Het handelen van de burgemeester is transparant, opdat optimale verantwoording mogelijk is en de controlerende organen volledig inzicht hebben in het handelen van de burgemeester en zijn of haar beweegredenen daarbij.
- *Betrouwbaarheid.* Op de burgemeester moet men kunnen rekenen. De burgemeester houdt zich aan zijn of haar afspraken. Kennis, informatie en invloed, waarover hij/zij uit hoofde van zijn/haar functie beschikt, wendt hij/zij aan voor het doel, waarvoor die zijn gegeven.
- *Zorgvuldigheid.* Het handelen van de burgemeester is zodanig, dat alle organisaties en burgers op gelijke wijze en met respect worden bejegend en dat belangen van partijen op correcte wijze worden afgewogen.

Belangenverstrengeling. De burgemeester voorkomt, dat er door het verrichten van nevenwerkzaamheden vermenging optreedt van het publieke belang met het persoonlijk belang van de burgemeester of dat van derden, waarmee de burgemeester banden heeft, waardoor een zuiver en objectief besluiten of handelen in het publieke belang niet langer is gewaarborgd.

- 3. Belangenverstrengeling en nevenfuncties.
- 3.1. De burgemeester vervult geen nevenfuncties (al dan niet uit hoofde van zijn/haar ambt), waarbij sprake is of kan zijn van strijdigheid met het belang van de gemeente.
- 3.2. De burgemeester maakt aan het college en gemeenteraad melding van al zijn nevenfuncties, waarbij tevens wordt aangegeven of de functie wel of niet bezoldigd is. Deze gegevens worden openbaar gemaakt.
- 3.3. ...
- 4. Informatie.
- 4.1. ...
- 4.2. ...
- 4.3. De burgemeester maakt niet te eigen bate of ten bate van zijn persoonlijke betrekkingen gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen informatie.

Gemeentewet

De raad

Artikel 14 – Eed en belofte raadslid

Alvorens hun functie te kunnen uitoefenen, leggen de leden van de raad in de vergadering, in handen van de voorzitter, de volgende eed (verklaring en belofte) af:

'Ik zweer (verklaar) dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer (verklaar en beloof) dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer (beloof) dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!' (Dat verklaar en beloof ik!)

College van B&W

Artikel 28 jo. Artikel 58 – Omgang met belangen

1. Een lid van de raad¹⁶ neemt niet deel aan de stemming over:
 - a. een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken;
 - b. de vaststelling of goedkeuring der rekening van een lichaam waaraan hij rekenplichtig is of tot welks bestuur hij behoort.
2. Bij een schriftelijke stemming wordt onder het deelnemen aan de stemming verstaan het inleveren van een stembriefje.
3. Een benoeming gaat iemand persoonlijk aan, wanneer hij behoort tot de personen tot wie de keuze door een voordracht of bij een herstemming is beperkt.

Artikel 65 – Eed en belofte burgemeester

De burgemeester legt ten overstaan van de raad in handen van de voorzitter/commissaris van de Koning de volgende eed (verklaring en belofte) af:

'Ik zweer (verklaar) dat ik, om tot burgemeester benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer (verklaar en beloof) dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer (beloof) dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als wethouder/burgemeester naar eer en geweten zal vervullen.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!' (Dat verklaar en beloof ik)

¹⁶ Volgens artikel 58 van de gemeentewet geldt dit ook voor een lid van het college van B&W

Burgemeester

Artikel 67, eerste lid – Nevenfuncties

1. De burgemeester vervult geen nevenfuncties waarvan de uitoefening ongewenst is met het oog op de goede vervulling van zijn burgemeestersambt of op de handhaving van zijn onpartijdigheid en onafhankelijkheid of van het vertrouwen daarin.
2. De burgemeester meldt zijn voornemen tot aanvaarding van een nevenfunctie, anders dan uit hoofde van zijn burgemeestersambt, aan de raad.
3. De burgemeester maakt nevenfuncties, anders dan uit hoofde van zijn burgemeestersambt, en de inkomsten uit die functies openbaar. Openbaarmaking geschiedt door terinzagelegging op het gemeentehuis uiterlijk op 1 april na het kalenderjaar waarin de inkomsten zijn genoten.

Artikel 15 jo. Artikel 69, eerste lid – Verboden handeling

1. Een lid van de raad¹⁷ mag niet:
 - a. als advocaat of adviseur in geschillen werkzaam zijn ten behoeve van de gemeente of het gemeentebestuur dan wel ten behoeve van de wederpartij van de gemeente of het gemeentebestuur;
 - b. als gemachtigde in geschillen werkzaam zijn ten behoeve van de wederpartij van de gemeente of het gemeentebestuur;
 - c. als vertegenwoordiger of adviseur werkzaam zijn ten behoeve van derden tot het met de gemeente aangaan van:
 1. overeenkomsten als bedoeld in onderdeel d;
 2. overeenkomsten tot het leveren van onroerende zaken aan de gemeente;
 - d. Rechtstreeks of middellijk een overeenkomst aangaan betreffende:
 1. het aannemen van werk ten behoeve van de gemeente;
 2. het buiten dienstbetrekking tegen beloning verrichten van werkzaamheden ten behoeve van de gemeente;
 3. het leveren van roerende zaken anders dan om niet aan de gemeente;
 4. het verhuren van roerende zaken aan de gemeente;
 5. het verwerven van betwiste vorderingen ten laste van de gemeente;
 6. het van de gemeente onderhands verwerven van onroerende zaken of beperkte rechten waaraan deze zijn onderworpen;
 7. het onderhands huren of pachten van de gemeente.
2. Van het eerste lid, aanhef en onder d, kunnen gedeputeerde staten ontheffing verlenen¹⁸.

Algemene wet Bestuursrecht

De Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) is van toepassing op alle bestuursorganen (burgemeester, gemeenteraad, college) en bevat algemene bepalingen die van toepassing zijn op het verkeer tussen burgers en bestuursorganen. Onderstaand enkele van deze bepalingen die ook wel 'Algemene beginselen van behoorlijk bestuur' worden genoemd.

¹⁷ Volgens artikel 69 van de gemeentewet zijn dit ook voor een burgemeester verboden handelingen.

¹⁸ Conform de gemeentewet kan bij een burgemeester uitsluitend de Commissaris van de Koning ontheffing verlenen.

Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

Artikel 2:4 – Verbod op vooringenomenheid

1. Het bestuursorgaan vervult zijn taak zonder vooringenomenheid.
2. Het bestuursorgaan waakt ertegen dat tot het bestuursorgaan behorende of daarvoor werkzame personen die een persoonlijk belang bij een besluit hebben, de besluitvorming beïnvloeden.

Artikel 3:2 – Zorgvuldigheid

Bij de voorbereiding van een besluit vergaart het bestuursorgaan de nodige kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen.

Artikel 3:3 – Verbod op misbruik van bevoegdheden

Het bestuursorgaan gebruikt de bevoegdheid tot het nemen van een besluit niet voor een ander doel dan waarvoor die bevoegdheid is verleend.

Artikel 3:4 – Specialiteit en evenredigheid

1. Het bestuursorgaan weegt de rechtstreeks bij het besluit betrokken belangen af, voor zover niet uit een wettelijk voorschrift of uit de aard van de uit te oefenen bevoegdheid een beperking voortvloeit.
2. De voor een of meer belanghebbenden nadelige gevolgen van een besluit mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen.

Artikel 3:46 – Motivering

Een besluit dient te berusten op een deugdelijke motivering.

In aanvulling op bovenstaande beginselen uit de Awb zijn mogelijk ook onderstaande beginselen van belang:

- *Gelijkheidsbeginsel*: gelijke gevallen dienen op gelijke wijze te worden behandeld.
- *Legaliteitsbeginsel*: voor overheidshandelen dient een wettelijke grondslag te bestaan.

Normen met betrekking tot bevoegdheden

Titel 4.2.Awb - Subsidies (*deze gehele titel van de Awb is van toepassing*)

Daarbij gaat het onder andere om de volgende bepalingen

Artikel 4:21 Awb - Verstrekken subsidie

1. Onder subsidie wordt verstaan: de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.

Artikel 4:23 Awb - Verstrekken subsidie

2. Een bestuursorgaan verstrekt slechts subsidie op grond van een wettelijk voorschrift dat regelt voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt.
3. ... (*niet relevant*)
4. Het eerste lid is niet van toepassing:
 - a. ...
 - b. ...

- c. indien de begroting de subsidieontvanger en het bedrag waarop de subsidie ten hoogste kan worden vastgesteld, vermeldt, of
 - d. in incidentele gevallen, mits de subsidie voor ten hoogste vier jaren wordt verstrekt.
5. Het bestuursorgaan publiceert jaarlijks een verslag van de verstrekking van subsidies met toepassing van het derde lid, onderdelen *a* en *d*.

Artikel 4:43 Awb – Vaststelling subsidie

1. Indien geen beschikking tot subsidieverlening is gegeven, bevat de beschikking tot subsidievaststelling een aanduiding van de activiteiten waarvoor subsidie wordt verstrekt.

Algemene Subsidieverordening gemeente Weert

Artikel 10 - Aanvraag en verlening

1. De aanvraag voor een incidentele subsidie wordt schriftelijk ingediend uiterlijk 13 weken voor aanvang van de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd.
2. De aanvraag omvat in ieder geval:
 - a. een omschrijving van de activiteiten en de daarmee beoogde doelstellingen, en
 - b. een overzicht van de aan de activiteiten verbonden begrote inkomsten en uitgaven van de aanvrager.

Artikel 12 - Vaststelling

1. Subsidies tot € 5.000 worden door het college direct vastgesteld.
2. Indien de subsidieverlening meer bedraagt dan € 5.000, maar minder dan € 50.000:
 - a. dient de subsidieontvanger uiterlijk 13 weken nadat de activiteiten zijn verricht een aanvraag tot vaststelling in bij het college;
 - b. de aanvraag tot vaststelling bevat een inhoudelijk verslag, waaruit blijkt dat de activiteiten, waarvoor de subsidie is verleend, zijn verricht;
 - c. het college kan bepalen dat ook andere dan, de in dit lid bedoelde gegevens en bescheiden die voor de vaststelling van belang zijn, worden overgelegd.
3. Indien de subsidieverlening meer bedraagt dan € 50.000:
 - a. dient de subsidieontvanger een aanvraag tot vaststelling in bij het college uiterlijk 13 weken nadat de activiteiten zijn verricht;
 - b. de aanvraag tot vaststelling bevat:
 1. een inhoudelijk verslag, waaruit blijkt dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend, zijn verricht en bevat een vergelijking tussen de nagestreefde en de gerealiseerde doelstellingen en een toelichting op de verschillen;
 2. een overzicht van de activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening). De financiële verantwoording sluit aan op de begroting waarvoor subsidie is verleend. Verschillen tussen begroting en realisatie worden toegelicht, tenzij deze van geringe betekenis zijn;
 3. een accountantsverklaring. De financiële verantwoording wordt voorzien van een verklaring van een accountant als bedoeld in artikel 2:393 lid 1 BW, waaruit de getrouwheid van deze verantwoording blijkt en tevens tot uitdrukking komt dat aan de subsidievoorwaarden is voldaan.
 - c. het college kan bepalen dat ook andere, of minder dan, de in dit artikel bedoelde gegevens en bescheiden die voor de vaststelling van belang zijn, worden overlegd.
4. ...
5. Het college stelt binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag tot subsidievaststelling de subsidie vast.

6. Het college kan categorieën van subsidies of subsidieontvangers aanwijzen, waarvoor de subsidie direct wordt vastgesteld zonder dat de subsidieontvanger een aanvraag voor subsidievaststelling hoeft in te dienen.
7. Indien de aanvraag tot subsidievaststelling niet voor het in lid 2 sub a of lid 3 sub a genoemde tijdstip is ontvangen, kan het college overgaan tot ambtshalve vaststelling.
8. Bij een ambtshalve vaststelling als bedoeld in lid 7 kan het college de aanvrager verplichten om op de door hem aangegeven wijze aan te tonen dat de activiteiten, waarvoor de subsidie wordt verstrekt, zijn verricht en dat is voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen.

Mandatenregeling gemeente Weert en verantwoordelijkheden budgethouder

De gehele mandatenregeling van de gemeente Weert en de formele verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de budgethouder maken deel uit van het normenkader. Momenteel is nog onduidelijk welke mandaten (exact) van belang zijn in het kader van het onderzoek en wat de formele verantwoordelijkheden en bevoegdheden van een budgethouder zijn.